National Library
Bibliothèque Nationale
National Library of Canada
Collection Development Branch
Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 28 (1845) 1985 | NELJAPÄEVAL, 11. JUULIL — THURSDAY, JULY 11 | XXXVI aastakäik

Lippude langetamine eesti laagrikülas jamboreel. Paremal — laagriküla värav viikingilaeva purjega.
Foto — E. Aleve

Sini-must-valge kanada skautide jamboreel

Eesti esindusüksus heiskas sini-must-valge lipu kanada skautide 12.000 elanikuga telklinnas ja tutvustas meie maad ja rahvast oma laagrikülas, mida külastasid ka paljud kaasmaalased.

Kanada skautide suurlaagritel — jamboreedel — ei ole pikka ajalugu. Neid on peetud vähem kui eesti skautide maailmalaagreid paguluses. Esimene kanada skautide jamboree toimus 1949, seega 36 aastat tagasi. Praegune Ontarios, Guelphi linna juures toimuv, on arvukalt kuues. Osavõtjate arvult — 10.000 noort ja 2.000 teenindusisikut — jätab imposantse mulje, võiks aga Kanada rahvaarvuga võrreldes olla veelgi suurem.

800-aakriline maaala järvega on korrastatud Ontario valitsuse poolt viimase kolme aasta jooksul. Korrastamiskulud ulatusid miljonile dollarile, kuid ala jääb püsivaks kasutamiseks vabaõhupiirkonnana provintsi elanikkonnale ja külalistele.

EESTI ESINDUSÜKSUS

Jamboree pikkus on üheksa päeva. Eesti Skautide Malev Kanadas esindusüksuse koosseisu kuulub 44 poissi ja juhti. Poiste vanuseks on 11 kuni 17 aastat, jagunedes skautideks ja venduriteks. Vendurskaute (14 — 17 aastat) on meie üksuses 9. Nendel on erinev programm skautidest. Skaute on 27 (11 — 14 aastat). Esindusüksust juhib skm. Harold Kivi. Juhtkonda kuuluvad veel skm. Ants Evard, skm. Asko Kütti, skm. Viktor Vessmann, nskm. Margus Tae, nskm. Arnold Tralla, skj. Peeter Lõugas. Peale nende on jamboree üldtööde juures rakendatud 4 eestlasest skautjuhti: skautmastrid Egbert Runge, Silver Kask, Jaan Lepp ja Peeter Kallaste.

Poisid asusid teele kolmapäeval, 3. juulil Toronto Yorkdale ärikeskuse parkimisplatsilt. Kollane koolibuss mahutas hästi 35 skauti ja nende laagrivarustuse. Mitmed juhid sõitsid omal käel, viies autodega kohale üldvarustust, mis bussi ei mahtunud. Selle hulgas oli laagri saun, värav ja suur lukustatav kast tööriistade ja muu väärtusliku hoidmiseks. Saatjateks keskpäeval oli palju poiste emasid, üksikuid isasid ja skautjuhte.

Meie laagriküla püstitati kohe kohalesaabumisel. Asukoht on all-laagris, mille nimi „Põder" (Elk). Kõikidele all-laagritele on antud loomade nimed. Järgmisel päeval, see on neljapäeval, algas juba programmiline tegevus, kuigi osale osavõtjaile oli see veel saabumispäevaks. Nimelt toimub liiklusummiku vältimiseks kohalejõudmine ja jamboreelt lahkumine kahel päeval.

AVAMINE

Neljapäeva õhtul toimus ka jamboree suurim tseremoonia — avamine — mis on igal skautide suurkogunemisel meeldejääv pidulik sündmus. Üksustele oli kogunemiseks ettenähtud üks tund. Kohaks oli valitud suurepärase nähtavusega mäenõlvak vaatega järvele, mille kaldale oli ehitatud telkriidega kaetud lava.

Eesti esindusüksus langetas vahtralehe ja sini-must-valged lipud oma laagrikülas. Esindusüksuse juht skm. Harold Kivi rivistas poisid kahekaupa kolonni, ees Eesti riigilipp, selle järele maleva ja skautüksuste lipud. Kolonni tagaosas juhtkond ja Torontost kohalesõitnud, kuid esindusüksusse mittekuuluvad maleva staabi liikmed. Nii marssis meie poiste eeskujulikult ühtlases vormis olev rühm läbi laagri amfiteatrisse, nagu seda kohta kaardil nimetati. Poiste kindel marsisamm äratas tähelepanu ja nii mõnigi eesti keelt mittemõistev pealtvaataja mõtles, mida võiks küll tähendada „üks-kaks-kolm", mida aegajalt loeti.

Esindusüksus jõudis avamisväljakule varakult ja sai hea koha lava lähedusse. Nüüd järgnes vaatepilt, mida on raske unustada. Üks üksus

(Järg lhk. 4)

Eesti poisid jamboree avamisel sini-must-valge ja skautüksuste lippudega. Avamisest võttis osa 10.000 skauti. Foto — E. Aleve

Torm Kotkajärvel

Möödunud reedel olid Kotkajärve skautide-gaidide laagrialad ja ümbruskond tormi võimuses. Kuigi äge vihmasadu kestis tunde, oli keeristormi kestvus ainult paar minutit. Selle aja jooksul rebis torm maha Kotkajärve elektriliinid ja murdis pooleks või juuris üles kümneid puid.

Esialgseil andmeil on eriti kannatada saanud Kalevi lipkonna maja ümbrus, kus on murdunud puid ja elektripost koos transformaatoriga. Teised kontrollitud üldkasutatavad hooned (peamaja, köökkohvik, Lembitu küla, Rajatare) on terved.

Vool taastati Kotkajärvel laupäeva pärastlõunal.

Kannatada on saanud ka läheduses asuvad Clearwater Lake suvilate ümbrused ja mõnel juhul autod. Ka seal on mitmeid eestlastele kuuluvaid suvilaid.

Stockholmi konverents läks suvepuhkusele

Stockholmis peetav Euroopa Relvastuse Vähendamise Konverents katkestas oma tegevuse suvepuhkuse andmiseks konverentsi delegaatidele, alates 6. juulist. Konverents ei ole oma töös sammugi edasi jõudnud, kuna Ida ja Lääne riikide esindajad ei ole mingile kokkuleppele jõudnud relvastuse vähendamise küsimustes. N. Liidu delegatsiooni esimees, Oleg Grinevsky seletuse kohaselt on USA esindus järeleandmatu ja USA suursaadik James Goodby arvates N. Liidu esindus ei ole üldse huvitatud mingile kokkuleppele jõudmisest.

Õli toodetakse rohkem kui kasutatakse

Õli produtseerivate riikide esindajate konverentsil Viinis, mis lõppes 7. juulil, ei jõutud ühisele seisukohale, kuidas reguleerida õli hinda. Konverentsil esitatud maad on suutelised ning tahtelised produtseerima õli suuremal määral kui on nõudmine. Selle tagajärjel mitmed maad, kes on huvitatud õli produtseerimisest ja müümisest suuremal määral, laevad õli müügile alla kartelli poolt kokkulepitud hinda. Üldiselt lepiti kokku, et kartelli õli hinnaks on US $28 ja produktsiooni kvantumiks määrati mitte rohkem kui 16 miljonit vaati päevas. Kavatsusel oli kogu õlitoodangu müümise korraldamine anda erilise komisjoni kätte, kes hoiab hinda ja jaotab õli müüki. Selles suhtes lõplikku otsust sellel konverentsil veel ei tehtud.

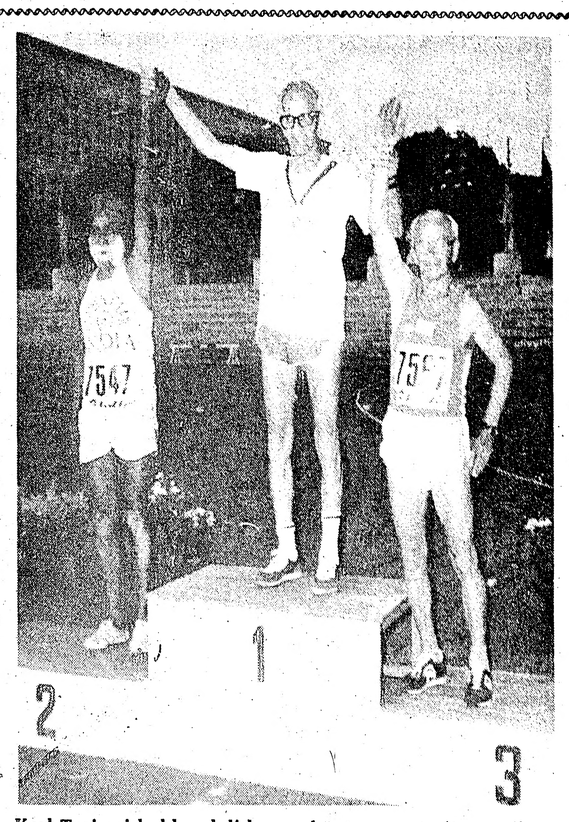

Karl Trei sai kuldmedali kaugushüppes masterite maailmavõistlustel Roomas. Temast vasakul hõbemedali saanud Gulab Singh (India) ja pronksmedalimees Ahti Pajonen (Soome).

Karl Trei masterite maailmameister kaugushüppes

Kuld- ja kaks pronksmedalit Roomas peetud võistlustel

Masterite maailma kergejõustiku meistrivõistlustest, mis peeti 22.—30. juunini Roomas, võttis osa 4330 võistlejat, nendest 671 naist ja 3659 meest 48 riigist. Kanadalasi oli võistlemas 17 naist ja 44 meest, nende hulgas eestlane Karl Trei, kes võistles 75 a. ja vanemate grupis, kus võistlejaid oli 91. Karl Trei saavutas kaugushüppes maailmameistri tiitli, ühe kuld- ja kaks hõbemedalit ja kolm uut Kanada rekordit.

Igal võistlejal oli lubatud võistelda kõige rohkem viiel alal. Võistlused toimusid neljal eri staadionil. Karl Trei, võisteldes viiel erineval alal, saavutas järgmisi tagajärgi:

Kaugushüpe: 1. Karl Trei 3,98 m, uus Kanada rekord, 2. Gulab Singh, India, 3,94, 3. Ahti Pajonen, Soome, 3,63.

Kolmikhüpe: 1. Gulab Singh 8,98 m, 2. Karl Trei, 8,43, uus Kanada rekord, 3. Tormod Ressel, Norra, 7,43 m.

80 m tõkkejooks: 1. Ahti Pajonen 16,72 sek., 2. Karl Trei 16,97, uus Kanada rekord, 3. Georg Simpson, Austraalia, 21,80.

Kõrgushüpe: 1. Richard Lacey, USA, 1,25 m, 2. Tormod Ressel 1,25 (teisel katsel), 3. Walter Streubel, Lääne-Saksamaa, 1,20, 4. Karl Trei 1,20 (teisel katsel).

Odavise: 1. Ken Carnine, USA, 29,60 m, 2. Robert MacConaghy, USA, 28,48, 3. Robert Sattler, Lääne-Saksamaa, 27,70, 4. Karl Trei 26,76.

H.R.

Õnnestunud pidustused roosidelinnas

Lääneranniku Eesti Päevad üle 900 osavõtjaga

PORTLAND („Meie Elu" kaastööliselt) — Lääneranniku Eesti Päevad lõppesid reedel, 5. juulil Rahvapeoga Washingtoni osariigi Alderbrook pargis. Kuigi ennustati Kanadast tulevat külma ja vihma, kestis erakordselt ilus ilm pidustuste lõpuni. Roosidelinna oli kogunenud osavõtjaid üle kogu mandri ja isegi kaugemalt.

Ametliku informatsiooni järgi oli registreeritud 903 osavõtjat, kuid tegelikult võis olla see arv palju suurem. Külalisi oli enim Kaliforniast. Kanadast 250, peamiselt Briti-Kolumbiast. Torontolasi arvati olevat umbes 60. Kanada dollari suhteline nõrkus teeb osavõtu kallimaks ja on takistavaks põhjuseks eriti nooremale generatsioonile.

Enne Lääneranniku Eesti Päevi toimunud metsaülikoolist (MÜLK) oli osavõtjaid 40, neist viis Kanadast.

Pidustuste asukohaks oli korraldav toimkond valinud Marriett hotelli, millest suurem osa oli eestlaste poolt ülevõetud ja isegi tumedanahaline portjee tervitas laial naerud sõnadega „tere tulemast!" Talle oli õpetatud teisi tarvitatavamaid sõnu, kaasarvatud „kurat".

Suurem osa tegevusest toimus hotellis. Sellega oli kõik niiöelda „käejala-juures".

AVAMINE

30. juuni ennelõunal toimus päevade avaaktus, kahjuks küll leinameeleolus, kuna Olav Merilo oli mõni päev varem lahkunud surma läbi. Sellel raskel ajal oli silmapaistev väikse linna kokkuhoid ja tugev koostöö vaim.

Peale lippude sissetoomist tutvustati aukülalisi, piiskop Karl Raudsepp'a ja ERKÜ esimeest Juhan Simonson'i ja Vanematekogu, mis koosneb eelmiste Lääneranniku Päevade esimeestest. Ühendatud segakoorid esitasid Eesti Päevade motot:

„Me tuleme tuhandest tuulest
ja üheskoos leiame nõu
Nii laulust ja kirjast ja luulest
vaim tegudes ammutab jõu."

Need Erk Visnapuu sõnad olid seatud muusikale Arizonas elava endise portlandlase dr. Rein Vaga poolt. EOLL (Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul) abiesimehe August Kollomi tervitusele järgnes avasõna EOLL esinaise Lehti Merilo poolt. Ühendatud segakoorid laulsid „Hoia, Jumal, Eestit" Eugen Ruusi juhatusel ja Helle Merilo ja Malle Kollom lugesid ette tervituste proklamatsioone Oregoni kubernerilt ja Portlandi linnavalitsuselt, kuulutades selle nädala „eesti nädalaks" Portlandis. Järgnes lastekooride laul Zoja Vaga juhatusel ja Liina Teose saatel, lipu-

(Järg lk. 3)

LAURITSAPÄEV JÕEKÄÄRUL 10. augustil, 1985
HARJUMAALASTE KOONDIS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0778.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1. a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Tipud jälle rääkimise ulatuses

Washingtoni Moskva ühendusliin on olnud vaikne pikemaid aastaid. Kui mitte rääkida vastastikustest propaganda sõnavõttudest, mis praktilises läbikäimises soodustas ainult ebasõbralikult külmunud õhkkonna tekkimist.

Vaidlus on kestnud tuumarelvastuse ülesehitamise üle. Üheltpoolt Nõukogude Liit ehitas üles oma tuumarelvastust ja suunas oma patareid Lääne-Euroopa vastu Ida-Euroopa maadesse, ähvardamas Lääne-Euroopa maid kuni Atlandini. Teiseltpoolt reageeris USA oma keskulatusega relvade uustoodanguga ja asus neid relvi installeerima Lääne-Saksamaale, et tõrjuda Nõukogude Liidu poolt ähvardavaid relvi, ja seega ka tekkivat poliitilist hegemooniat Euroopas.

Need olid peamised poliitilised teemad, mis propagandaliselt paisati Moskvast Washingtoni ja vastupidi. Kuid nendele teemadele kaasusid ka teised otteheited Moskvale; näiteks inimõiguste küsimuses, millistes Moskva on küll osaline Helsingi konverentsi aktidele, kuid milliseid Moskva on suvatsenud ignoreerida täielikult, nagu paistis ka äsja Ottawas lõppenud Helsingi leppe järelkonverentsil, kus USA esindaja võttis teravalt sõna Moskva poliitika arvel.

Vaatamata sellele on ometi Moskva ja Washingtoni vahel jõutud arusaamisele, et mõlema maa juhi, president R. Reagani ja M. Gorbatchevi vaheline tippude kokkusaamine toimub Genfis 19. ja 20. novembril sel aastal. See ei tähenda veel seda, et kahe suurvõimu vahel oleks toimunud mingisugune poliitiline sulamine. See tähendab pigemini seda, et mõlemad pooled tunnevad tõsiselt, et on vajadus üksteisega rääkida ja otsida teid ähvardavalt külmunud olukorra lahendamiseks. Seda enam et Genfis toimuvad mõlema maa vahelised läbirääkimised, kus otsitakse võimalusi edasise relvastuse ülesehitamise pidurdamiseks.

President Reagan on juba märkinud, et ta ei näe selles kohtumises ainult üksteisega tutvunemise võimalust. Reagan on avaldanud kohtumise kohta ka oma seisukoha: see kohtumine on võimalus poliitilise tuleviku skitseerimiseks mõlema maa vahel. USA välisminister G. Schultz omaltpoolt märkis: kohtumine võimaldab teed otsimiseks kahe poliitilise erisüsteemi koeksistentsiks.

Kuid Schultz unustab vist, et koeksistentsi püdlused olidki need, kust algas USA koostöö otsimine Nõukogude Liiduga, mis arenes nn. detente'i poliitikaks, mis silmnähtavalt jooksis liiva. Sest koeksistents tähendas Moskvale koostööd nende diktaadi järgi. Aastad on edasi läinud ja tulemuseks on nõukogude ülivõimas relvastus, mille patareid on juhitud lääne suunas. Kui nüüd Reagan saab novembris kokku Gorbatcheviga, siis ei tohi ta hetkekski unustada, mida tähendas mõlemale poolele koeksistents.

Selle kokkusaamise päevakord pole kaugeltki veel selge. Washingtonis tahetakse päevakorras näha järgmisi punkte: 1) relvade kontroll, 2) vastastikused küsimused, 3) piirkondlikud küsimused ja 4) inimõiguste küsimused. Nende punktide alla tohiksid mahtuda paljud silmapilgul ainult arvatavad küsimused, isegi sõda Afganistanis või Lähis-Ida olukord. Nagu märkis G. Schultz, üheks standard-küsimuseks on USA poolt inimõiguste küsimused, mis senini ei ole vilja kandnud Nõukogude Liidu poolel.

Schultz märkis, et midagi pole muutunud kahe maa põhiliselt vaenulikes hoiakutes. Ometi isiklik kokkusaamine peidab endas lootuse vahekordade parandamiseks. Schultz ei tohi aga unustada, et Gorbatchevi sunnib Genfi kokkusaamisele arusaam Moskvas, et USA on tehniliselt ette jõudmas Moskvast ja seda eriti nn. õhuruumi kaitsesüsteemi projektis. Detente'i küsimuse aastatepikkuste arutlustega kasutas Moskva aega ainult selleks, et oma relvastust suurendada ja moderniseerida. Seda ei tohiks enam juhtuda uue koeksistentsi poliitika arendamisega.

Keegi ei tunne Washingtonis partei esimese sekretäri poliitilist hingeelu. Isegi sellest ei saada aru, miks keeldus Gorbatchev traditsiooni kohaselt Nõukogude Liidu presidendi kohta vastu võtmast. Samuti ei mõisteta seda, miks presidendi esinduslikud Ülesanded pandi pikaajalise ja kogemustega välisministri A. Gromõko õlgadele. Kas muutuvad sellega ka partei esimese sekretäri ja presidendi tegelikud ülesanded, seda peab näitama tulevik.

Uute mahinatsioonide taustal tohiksime siiski headmeelt tunda selle üle, et Washingtonis on asja juures otsustusvõimeline ja selgepealine president Ronald Reagan, kes on senini näidanud arusaamist ning poliitilist julgust rahvusvahelise poliitika hindamisel.

V.

Reagan ja Gorbatchev kohtuvad novembris

Washingtonis ja Moskvas avaldati üheaegselt teade, et USA president Ronaldi Reagan ja N. Liidu kommunistliku partei peasekretär Mihhail Gorbatchev kohtuvad Viinis 19. ja 20. novembril. Lähemat teadet selle kohtumise kohta pole veel antud kummaltki poolelt. Arvata võib, et selle kokkusaamise eeltöödega on siiski nii kaugele jõutud, et mõnes üldküsimuses need riigipead võivad kokkuleppele jõuda..

Keeristorm oli Toronto läheduses

Laupäeval 6. juulil ootamatuning ette hoiatamata keeristorm purustas maju, puid ja autosid Toronto vahetus läheduses Mississaugas. Üldine kahju umbes $250. 000. Elanikega õnnetusi ei juhtunud.

See oli teine keeristorm, mis raevutses Ontarios sellel suvel. Eelmine keeristorm Barrie rajoonis teostas suuri purustusi, mille tagajärgi pole suudetud veel likvideerida. Mississauga oli õnnelikum ja seal oldi purustuste jälgede likvideerimisega ametis juba järgmisel päeval.

24 eestlast on lõpetamas üle kuu aja kestvat bussireisi Alaskasse ja jõuavad tagasi Torontosse sel nädalal. Reisigrupp Yukonis, Kluane mägestikus: Johannes Linamäe, Alla Kask, Elna Libe, Meta Linamäe, Lydia Lee, Pilvi Niit, Maimo Rist, Astrid Jõgi, Herman Rist, Leida Karin, Alfred Nielender, Ella Kaldmaa, Ella Sepp, Endel Ruberg, Arnold Janno (pooleldi varjatud), Juhan Johanson (varjatud), Karl Novek, Hilja Saaret, Milda Juhanson, Heljo Novek, Henny Aruja. Ees bussijuht Jack Stevenson. (Reisist lähemalt järgmistes lehtedes).

Foto — Elna Libe

Balti vabaduspäev 1985

Ameerika Ühendriikide presidendi proklamatsioon

Tõlge:

Käesolev aasta tähistab Ameerika Ühendriikide mittetunnustamise poliitika 45-t aastapäeva: selle aja vältel on meie valitsused keeldunud tunnustamast Nõukogude Liidu vägivaldset Eesti, Läti ja Leedu okupeerimist. 45 aastat on möödunud sellest süngest aastast, 1940-st, kui sissetungivad Nõukogude sõjaväed, kuritahtlikus kokkumängus natside valitsusega, ujutasid üle need kolm Balti vabariiki.

Nõukogude surve jõuledus ilmnes shokeerival kujul 14.-17. juunil, 1941, mil 4 ööd-päeva võimutses terror ja peagu 100.000 Balti kodanikku vangistati,küüditati või mõrvati. Selle toore ajajärgu kannatused halvenesid veelgi, kui sovjettide ja natside vahel algas sõda, ja natside sõjavägi omakorda neid kolme riiki läbides reotu Gestapo kontrolli all seal tsiviilhaldused sisse seadis. Selle sovjettide ja natside türannia tõttu hukati Teise maailmasõja lõpuks umbes 20 protsenti Balti riikide elanikkonnast.

Veel tänapäevalgi on mahasurumine ja tagakiusamine eesti, läti ja leedu rahvaste igapäevaseks koormuseks. N. Liidu poliitika on eriliselt balti rahvaste rahvusliku ja rassilise elu ning ajalooliste pärimuste vastu suunatud. Venestamine toimub mitme eksitava sildi all: sundümberpaigutamine, suurendatud kolonisatsioon vene immigrantide näol ja rõhuv surve kohalike usuliste, kultuursete ning ühiskondlike traditsioonide vastu.

Ja siiski, selle mahasuruva süsteemi peale vaatamata, panevad balti rahvad sellele kokkusulatamisele vapralt vastu ja jätkavad nõudmisi omade rahvuslike, poliitiliste ning usuliste õiguste järele. Iga inimene, kes austab ja armastab vabadust, imetleb nende rahvaste rahumeelseid nõudmisi põrandaalustes ajalehtedes, nende palvekirju valitsusvõimudele, demonstratsioone, katoliku ja teiste usundite tegevust, Helsingi kokkuleppe taatlusrühmitusi ja usklike õigusi kaitsvaid komiteid.

On ka tähenduslikult silmapaistev, et rahvuslike ja isikuvabaduste eest väljaseisjaid ei juhi mitte need, kes iseseisvusajal üles kasvasid, vaid need, kes on uue nõukogude süsteemi all. Nende nii noorte kui vanade sangarite läkitus meile on: „Teie, me vabad vennad ja õed, olete meie häälekandjaks vabas maailmas. Teie ei tohi lakata informeerimast maailma sellest, mida meile siin raudeesriide taga nuhtlusena peale surutakse, sest teie pingutustest ammendame meie endile elujõudu säilimiseks."

Kõgu Ameerika Ühendriikide rahvas võtab osa balti rahvaste vabadusihast rahvusliku/riikliku iseseisvuse järele. Ühendriigid toetavad nende õigust ise oma rahvusliku tuleviku üle otsustada, ilma võõraste välismaalaste vahelesegamiseta. Ameerika Ühendriigid ei ole 45 aastat tunnustanud Balti riikide vägivaldset liitmist N. Liiduga — ja ei tee seda ka tulevikus.

Ühendriikide kongress, koos senati ühisresolutsiooni 66-ga, on volitanud ja palunud oma Presidenti välja kuulutada, et 14. juunit, 1985, järgitakse kui „Balti Vabaduspäeva".

Seepärast siis mina, Ronald Reagan, Ameerika Ühendriikide President, kuulutan siinjuures 14. juuni, 1985, „Balti Vabaduspäevaks". Kutsun üles Ühendriikide rahvast vastavate tseremooniatega seda Päeva pühitsema ja taaskinnitama meie kohustumist vabaduse põhitõdedele ja kõikide rõhutud rahvaste vabaduspüüete toetamisele.

Kõigi eelnenu tõenduseks olen sel neljateistkümnendal juunikuu päeval, kristliku ajaarvamise järgi tuhat üheksasaja kaheksakümnenda viiendal aastal ja Ameerika Ühendriikide iseseisvuse kahesaja üheksandal aastal, siia oma käega alla kirjutanud.

(RONALD REAGAN)

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Meil ajaratas ringi käib . . .

— oli viimane laul, millega Toronto Eesti Segakoor, Montreali Eesti Segakoori küllakutsel, lõpetas oma hoogsa jaanipäeva väljasõidu Quebec/Dalesville'i.

Meeldiv päev algas kaugemalt kohalesõitjail Montreali Skaudisõprade Seltsi „Vabaõhu-restoranis", Lättemäel, kerge einega. Sellele järgnes Võidupüha kontsertaktus samas lauluväljakul. Toronto koor oma sarmika koorijuhi, Asta Ballstadt'i õrnal käeliigutusel kandis ette meie kodumaiseid laule, küll solistkoorina, küll koos Montreali kooriga, saavutades piduliku meeleolu, nii et isegi sääsed ja mustad kärbsed ei suvatsend seda eesti rahva kokkutuleku tuju rikkuda.

Torontolaste teine meeldiv külakost oli peokõneleja Oskar Müllerbeck'i hoogne ja uudne peokõne. Võttis südame alt soojaks, kui näed meie järelkasvavat noorust, kes küll ka juba julges meheeas, samuti nagu meie omalinna mees, deklamaator Ain Vaos, esinemas sisukate ettekannetega puhtas eestikeeles ja sügava sisemise tundega, et oleme eestlased!

Montreal on olnud mõnelegi Ameerika mandrile saabujale mõneaegseks stardilauaks. Nüüd, külastusretkeil siia, „noorusmaile", või siinsündinuile tagasitulek toob lagedale õrnemaid tundeid nooruspõlve tempude meenutamisel

Kõrvalseisjana tahan siinjuures tänada torontolasi hea külakosti eesti — ja siinset Segakoori, eesotsa tragi esimehe Anton Pindami ja tema kauni kaasaga, sujuva vastuvõtu korraldmise ja tänuväärse hoolitsuse eest. Hea oli olla nii võõral kui omal, kutsutuil kui kutsumatuil!

Päeva teine pool, õigem õhtune osa kandus Karl Pruuli maa-alale, peosaalis kehakinnituseks ja tervisejookideks.

Pimeduse saabudes oli jaanik lipuväljakul, vaikse metsajärve kaldal suveharja kõrgpunkt. Lauldi ühislaule ja tehti tutvust, kui oli veel mõni uus nägu,keda ei tuntud.

Kui must öö murdis sisse, valgus rahvas uuesti peosaali. Väljas hõõgusid sügavpunaselt jaanitule tammepakud, laotades kuldset kuma järeljäänuile... Arvutu hulk säravaid jaaniusse (light-flies) hõljus mürkmustas õhus. Saalis kõlas veel tantsurütmi, hääbudes lõpulaul:

— meil ajaratas ringi käib,
meel lahkumisel kurvaks lä'eb,
ei tea mis ootab ees, — ei tea mis ootab ees....

AARNO AARMA

Olematud kommunistid kummitavad pr. Jostmani

St. Catharines'i Eesti Seltsil ei ole midagi tegemist pr. Jostmani poolt kirjutatud artikliga „Meie Elus" 20. juunil 1985, kus kõik faktid olid pea peale pööratud. See aknale asetatud poliitiline ja ajalooliselt vale artikkel, milles oli kirjutatud, et eestlased asusid Eesti aladele esimesest sajandist alates, põhjustas palju pahameelt meie kaasmaalaste kui ka lätlaste ja leedulaste hulgas. Sellepärast pidi seltsi juhatus selle teksti kõrvaldama, mitte et kommunistide käsi oleks mängus olnud. See on just vesi kommunistide veskile, et oleme ajaloota rahvas. Üheksatuhat aastat tõmbas pr. Jostman ühe käeviipega maha. Samuti oli maakaart mitte Euroopa oma, vaid vigadega Eesti kaart, kus Rakvere oli mereäärseks linnaks tehtud.

Veel olgu märgitud, et poliitiline osa aknale asetatud artiklist käis „Folk Arts Festival" printsiipide vastu, milline oli 100 protsenti kultuuriline ettevõte. Pr. Jostman tegutses omal käel ja valesti, ilma seltsi juhatuse nõusolekuta.

Pr. Jostmanile olgu öeldud selgituseks, et temal ei ole õigust kirjutada Eesti Seltsi juhatuse nimel ja tulevikus ärgu asetagu seltsi juhatust järjekordselt piinlikku olukorda. Eesti ajaloo selgituseks ja oma hariduse täiendamiseks soovitame pr. Jostmanil lugeda prof. A. Võõbuse „History of the Estonian People" I esimest lehekülge (The Estonians who are reputed to have lived in their homeland for over 9000 years, have a very long history behind their religion, spirituality and ethos), samuti K. Kleis „Väike entsüklopeedi" 1938, lehekülg 295 (Ajalugu — inimese olemasolu Eesti maa-alal tõestavad vanimad kiviaja leiud,mis on pärit Kundast umbes 6000 aastat enne Kristust).

St. Catharinesi Eesti Seltsi juhatus

TÕNU JÄRVE (esimees)

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Esto '84 visioon

Nad tulid kõikidest tuultest.
Sai Malev me väest.
Vanad ätilgi vanne huultel:
„Ei pane me vannasatra käest!"

Oli see Eesti Päevade lõputu järg
või pelk põhjamaa päikese lend?
Toomast ehtis karikakrate pärg —
Jäi Mõttesillale valvajaks relvavend.

Nägin koduseid koduküla filmist
ja seda, kuis ajaratas rühkind:
Kuis Su emagi pisaraid silmist
käeseljaga pühkis

Kord koduvaratile viige
see süüdatud tõrvik loitma.
Kinnitame tarelakka kriiksuma kiige.
Künname maa oma lapsi toitma.

Nagu sini-must-valge ei kustu,
mille Isamaa hiites lõite —
nii sedagi nime — Esto . . .
kord legendiks nimetada võite.

Kiviojal, suvel 1985

LEMBIT KÕVA

Etniliste gruppide rinded Ameerikas

Nagu teada, on senisest näiliselt ühepoolsest jahist sõjasüüdlastele Ameerikas kujunenud kaks rinnet. Kui esialgu kõneldi üksikuist isikuist, siis nüüd on vastavad süüdistused laiendatud tervetele rahvusgruppidele. Süüdistaval poolel on juudid, kes nüüd avaldavad tagasihoidmatult trükis ja pildis oma vihatundeid baltimaalaste vastu, kes olevat enamasti need peamised sõjasüüdlased ja „natsid".

On loomulik, et surve tekitab vastusurvet.Nii on baltimaalaste (ja mõned teised) organisatsioonid asunud tegema asjakohast selgitustööd. Vahendina kasutatakse otseseid pöördumisi USA kongressi liikmete poole. Juhitakse tähelepanu sellele ebakohasele viisile, kuidas süüdistusi teostakse ja tõendatakse. Viimane toimub otseselt Nõukogude Liidust (KGB-lt) hangitud andmetega, mis — nagu kord ütles president Reagan — on seal maal kõik võlts ja vale.

Paistab silma kaks asjaolu: esiteks, et sõjasüütegude all kannatanuiks osutuvad ainult juudid, vaatamata sellele, et koonduslaagreis hukkus peale juutide umbes samapalju teisi inimesi; teiseks, et iga selgitus või vastuväide ristitakse jalamaid antisemiitluseks, mis on muidugi ise raske kuritegu !? (Huvitaval kombel ütleb Eestis ilmunud „Võõrsõnade leksikon", et antisemiitlus on tihti kunstlikult tekitatud!). Teised etnilised grupid pole vaenu eest seaduslikult ega sotsiaalselt kaitstud.

JUUTIDE MÕJU SUUR

Juutide mõju Ameerikas on muidugi suur ja nende käes on palju kõrgeid positsioone. Kummalisel kombel on nende käes juhtida nii Eriuurimiste Osakond (OSI), kui ka positsioonid välisministeeriumis, kus tegeletakse kõnesolevate asjadega. Sellest ehk on ka tingitud eriline innukus „natside" jahis, mõni võiks ehk arvata erapooletuse arvel.

Juutide poolt vaenatavad rahvusgrupid sellevastu ei pääse tavaliselt avalikkuse ette üheski teadeteteninduse harus, ehk kui, siis negatiivsés valguses, või juutide esindajate kommentaaridega ja õiendustega. Ainult selle tõttu on siis laiemalt teatavaks saanud balti ja teiste rahvusgruppide nõndaöelda vastuaktsioonid. Need näivad olevat küllalt tõsised, et panna juute närveerima. Üks endisi kohtuministeeriumi (Justice Department) „natsijahtijaid" Eli Rosenbaum olevat nii mures raevlevalt antisemiitliku (organisatsiooni) Coalition for Constitutional Justice and Security poolt teostatava kampaania üle, et ta kasutavat palju omast vabast ajast, et alarmeerida juutide gruppe. (The Washington Post, 3.23.85). Niisugune töö kahtlemata kannab vilja. Ja juba ongi teatavaks saanud nimekirjade koostamine nende emigrantide organisatsioonide kohta, „kes on kampaanias U.S. natside jälitamise programmi vastu."

ORGANISATSIOONID

Üks „osaline" (partial) nimistu sisaldab organisatsioone, nagu toodud alamal:

Americans Against Defamation of Ukrainians, Americans for Due Process,* American Croatian Defense Association, American Latvian Association, Inc., American Latvian Youth Association, American Lithuanian Community, American Lithuanian Council, Inc.,* American-Lithuanian Rights Fund, Inc., American Lithuanian Youth Association, Baltic Freedom League, Baltic Students Association, Boston Estonian Society, Byelorussian-American Association, Byelorussian Anti-Defamation Federation, Captive Nations Committee, Inc., Coalition For A Free Russia, Coalition For Constitutional Justice and Security,* Committee Against the Use of Soviet Evidence,* Committee to Defend Lithuanian Rights,* Congress of Russian Americans, Elta (Lithuanian) Information Service, Estonian American National Counc il, Joint Baltic American National Committee, Latvian Officers' Association in Australia and New Zealand, Latvian Truth Fund, Inc.,* Latvian Welfare Association, Legion of Estonian Liberation, Lithuanian World Review Radio, Romanian Orthodox Brotherhood, Supreme Committee For The Liberation of Lithuania (VILKAS), Ukrainian American Bar Association, Ukrainian Congress Committee of America, Ukrainian Survivors of the Holocaust,* World Federation For A Free Latvia, World Lithuanian Community, Inc., World Lithuanian Youth Association.

* Tärnikesega märgistatud organisatsioonide kohta on tähendatud, et need on loodud otsese vastusena U.S. kohtuministeeriumi pingutustele jälitada ja deporteerida natsi sõjakurjategijaid.

Kuna toodud nimistu öeldakse olevat osaline, siis võib oodata sellele järge.

Õnnestunud pidustused . . .

(Algus esiküljel)

naelte kinnitamine, tervitused aukülalist ja veelkord ühendatud segakoori laul. August Kollom ütles mälestussõnad äsja surma läbi lahkunud aukonsul Laurile ja O. Merilole. Aktusekõne pidas dr. Thomas Palm Portlandist, eeskujulikult lühidalt, humoorikalt ja huvitavalt. Ta tõi esile küsimuse, kuidas hinnata noori, kes ei ole suutnud eesti keelt õppida, aga siiski ei ole huvi kaotanud, mainides et praegune Portlandi Eesti Selts koosneb täiesti noortest, kes on siin mandril sündinud. Samal ajal ta tuletas meelde noortele inglise keeles, et vanemad inimesed on ka „O.K.". Ta meenutas päevade motot: „Ühes-koos leiame nõu", öeldes, et kuigi Portlandi eesti ühiskond on väike, koostööga kõikide vahel saab suuri tegusid korda saata.

Samal päeval kell 4 p.l. toimus kontsert-jumalateenistus kirikus, 10 minuti jalutuskäigu kaugusel Marriott hotellist. Liturgilises osas teenisid kaasa ka vaimulikud Kanadast, piiskop Karl Raudsepp, õp. Toomas Vaga ja ülempr. Eugen Ruus. Solist Rudolf Olljum Vancouverist laulis H. Kändi „Mikael". Segakoorid esitasid E. Võrgu „Looja Vägevus" ja A. Virkhausi „Tänage nüüd Issandat", kus viimases palas esines solistina Kati Keistev (Portland). Orelisaade oli Ülo Valdma'lt (Vancouver) ja Helle Merilo'lt (Portland).

Teenistusele järgnes solistide kontsert Portland State Ülikooli Auditooriumis, kus eesti muusikat esitasid kolm kunstnikku Ülo Valdina klaverisaatel. Ramona Holmes Washingtoni osariigist kandis ette Eugen Kapi „Sonate C-dur klaveri ja viiulile". Temale järgnes bariton Matti Tiivald Kaliforniast, lauldes Tuudor Vettiku, Jüri Mändre ja Riho Pätsi palasid. Viimaseks esines klaveril Rein Vaga Arizonast, mängides Anatoli Garšneki, Artur Kumba ja Eduard Tubina töid.

Viimaseks ürituseks esimesel päeval oli Sõduriõhtu, mis toimus Marriotti hotelli ballisaalis, kuhu ligi 500 osavõtjat kogunes. Mati Sööti avasõnale järgnes õhtusöök ja tants kohaliku orkestri saatel. Polkat tantsiti nii hoogsalt, et saali põrand vappus ja mõned daamid kartsid, et pidu lõpeb keldris. Tantsu vaheajal esinesid Portlandi KAJA ja Rene Ufer. Pidulised laulsid ühislaule.

LAULUPIDU

Teisipäeva hommikul tekitas elavust kunstinäituse avamine (kus muide pakuti ka klaas vahuviina). Esines 27 kunstnikku, kellest Ene Falkenberg, Walter Jääger, Salme Kaljur, Endel Ruuberg, Walter Saks ja Luuk Sova on Kanadast.

Keskpäeval esines rahvatantsijate grupp Portland State ülikooli linnakese ameeriklastele.

Päeva kulminatsiooniks oli laulupidu, milleks olid ühendkoorid hoogsalt pärastlõunal harjutanud. Laulupidu toimus suures ballisaalis, mis oli kaunilt dekoreeritud lilledega. Ligi 600 piletit oli müüdud. Avasõna ütles maestro Taavo Virkhaus, mainides ka oma vanaisa A. Virkhausi, kes osale esimese Eesti üldlaulupeo korraldamisel 1869. aastal, ühtlasi juhtides puhkpilliorkestrit. Sega- ja lastekoorid esitasid oma programmi suure andumusega. Kanadast olid koorijuhid Thomas Kirves ja Eugen Ruus Vancouverist. Kava koosnes 12 laulust, nende hulgas esiettekandes Rein Vaga „Me tuleme tuhandest tuulest". Pärast lühikest vaheaega mängis Los Angelese neljaliikmeline kandleansambel „Vanemuine" põimiku eesti rahvaviisidest. Neile järgnes rahvatantsupõimik Liina Teose osaval juhtimisel. Vancouveri tantsijate innukas juht oli Susan Muld. Lõppsõnas juhiti publiku tähelepanu Tubina-Pärti Helitööde Fondile. Samajal ajal anti Läänerannikul varem korjatud 18.400 dollarit Juhan Simonsoni'le, Eesti Helikunstide Keskusele edasitoimetamiseks. Selle aktsiooni oli alustanud dr. Mare Taagepera Kalifornias.

Teisipäeva viimaseks ürituseks oli Eesti Klubi avamine Portlandi siluetiga laval, esinesid lauluansambel KAJA Portlandist, Elmar Maripuu ja Heli Kivilaht „Esto-Machoga" Torontost ja bariton Rudolf Olljum Vancouverist. Publikul jätkus mitmeks päevaks diskuteerida Torontost toodud külakosti.

RAHVARÕIVASTE DEMONSTRATSIOON

Kolmapäeval toimus hommikupoolikul usuline Sümpoosion Kalle Merilo juhtimisel, kus peateemaks oli „Miks eestlastel on raske kirikusse tulla". Huvitav mõttevahetus leidis aset pärast piiskop Raudsepa sissejuhatavat kõnet. Samal hommikul arutati kooliprobleeme kooliõpetajate kokkutulekul, kus emakeele õpetajate kui ka lastevanemate osavõtt oli teretulnud.

Keskpäeval oli jälle võimalik ameerika publikule esitada eesti rahvatantsu. Seekord esineti all-linnas Pioneer Square'il, kus oli rohkelt kogunenud lõunaoote publikut. Ilusad rahvarõivad ja meisterlik tants päikesepaistes jätsid hea mulje.

Sealt tuli kohe hotelli siirduda, kus toimus „Meie Sünnimaa Varamu", lõunaoode ja järgnev rahvariiete kirjeldav demonstreerimine väljamüüdud saalile. Kõige vanemad rahvarõivad olid tehtud 13.-15. sajandist pärit mustrite põhjal. Mannekeene oli mitukümmend, ja suuremaid aplause said meesrahvarõivaste kandjad, sest neid oli vähe. H. Kiesel kirjeldas lühidalt ja leidlikult igat Eesti maakonda, millele E. Moks lisas asjatundliku rahvarõivaste analüüsi, materjalide, värvide ja tehnika osas. Paljud pealtvaatajaist nägid esmakordselt, kui rikkalik on meie rahvarõivaste varamu.

Kava kulges sujuvalt. Järgmiseks ürituseks oli ingliskeelne rahvuslik seminar valguspiltidega, mille oli koostanud prof. dr. Thomas Palm. Ta kirjeldas linnulennuliselt eesti ajalugu omapäras ja rahvuskultuuri.

KOSJASÕIT

Õhtul esitas Los Angelese eesti näitetrupp August Kitzbergi laulumängu „Kosjasõit". Väljamüüdud saal (600) jälgis elava huviga ja naljapahvatustega suurt tegelaskonda, kes näitlesid särtsuka muusika saatel.

Nooremale generatsioonile pakkus erilist lõbu Noorte Pidu Havai teemal. Uksel pandi kaela igale külalisele lei. Saal oli troopiliselt kirev ja piduliste riietus vastav. Kõrvalsaalis eesti klubis samaaegselt nautis vanem generatsioon keskustelu sõpradega. Meeleolu eest hoolitses Renee Ufer.

Neljapäeval toimus mitmeid erakoosolekuid, näiteks organisatsioonide lõunasöök, EOLL juhatuse koosolek (kus valiti vanematekokku Lehti Merilo ja Helmut Kalmann) ringsõidud linnas, jne. Peale lõunat oli Kati Keister korraldanud „Talentide Õhtu", pühendatud nooremate kunstijõudude esinemistele. Esimesed esinejad olid „Portlandi Hääled", segaansambel Kati Keister ja Erik Teose kitarri saatel. Andrus Valvur San Franciscost esines teadustajana pärast humoorikat sõnalist ettekannet. Liia Rebane (Los Angeles) ja Kati Keister (Portland) esinesid lauluga ja Ingrid Soide (Vancouver) ja Ingrid Saul (Portland) balletiga.

Peale noortetalentide esinemise oli võimalik mitu tundi välja puhata õhtuseks balliks. Saal oli väljamüüdud viiesajale inimesele. Inimesed dekoreeriti õhupallidega ja rukkililledega. Inimesed olid laudadesse paigutatud registreerimise järjekorras, mis võimaldas tutvuskonna laienemist.

Tantsu alustati 18-liikmelise orkestri saatel prantsuse stiilis promeneerimisega, tõstes uudsusena peotuju. Ülevas meeleolus keerlesid kaunilt rõivastatud daamid oma partneritega kella üheni. Kangemad jätkasid pidu eesti klubis varaste hommikutundideni.

Iga päev toimus hommikupalvus, spordivõistlused ja eestiaineliste video-filmide ettekanded. Päevade vältel oli avatud kunstinäitus, käsitööde näitus ja eesti pood. Igal ajal oli ka näha basseini ääres päikesekummardajaid.

RAHVUSPIDU

Läänerannikku Eesti Päevad lõppesid rahvapeoga 5. juulil Washingtoni osariigi Alderbrook pargis, 45 minuti bussisõidu kaugusel Portlandist.

Rahvapidu algas aktusega suurel väljakul metsade vahel Kalle Merilo teadustamisel. Peale tegelaskonna defilee soovis Päevade esimees Helmut Kalmann kõigile head peotuju ja jällenägemist järgmistel Läänerannikku Eesti Päevadel Vancouveris 1987. aastal. Aukülalised Juhan Simonsoni ja piiskop Kare Raudseppa tervitustele järgnes laste lauluja tantsuettekanded, ühendatud segakooride esinemine ja rahvatantsijate põimik. Osavõtjate arv rahvapeol oli üle 800.

Aktusele järgnes vabaõhupalveteenistus piiskop Karl Raudseppa poolt.

Pealelõunaf oli tegemist igaühele: einetada, noorte olümpiaadist osa võtta, võrkpalli mängida, sõudepaadiga järvel sõita, matkata, vestelda, või magada päikese käes. Ümbrus meenutas väga Lõuna-Eesti maastiku. Kindlas kavas oli Rahvuskultuuriline Sümpoosion referaatidega ja laudkonnavestlusega: „Mooduseid meie vabadusvõitluse edustamiseks ja väliseestluse säilitamiseks". Korraldaja oli Gustav Vaga.

EOLL lipp anti üle Matti Klaarile heade soovidega järgmiste Läänerranniku Eesti Päevade korraldamiseks. Pärast traditsioonilist lahkumislaulu siirduti tagasi bussidesse kojusõiduks Marriott hotelli.

Päevade esimees Helmut Kalmann arvas, et päevad väga hästi õnnestusid. Haiguste tõttu ümberorganiseeritud juhtkond ei vähendanud osavõttu ega raskendanud koostööd. Portlandi eestlastepere (100 hinge) viisid läbi suure ürituse üheskoos; suurevaevanägijad ei toodud välja eraldi. Hr. Kalmann mainis, et enne pidustusi korraldatud metsaülikool (MÜLK) tekitas noorte seas positiivset meeleolu. Neljakümnest osavõtjast olid viis Kanadast, kaks Austraaliast, teised Ameerikast. Eriti rõhutas ta suurepärast koostööd keskuste esindajatega ja Marriott hotelli abivalmis juhtkonnaga.

ANNE HANSSON

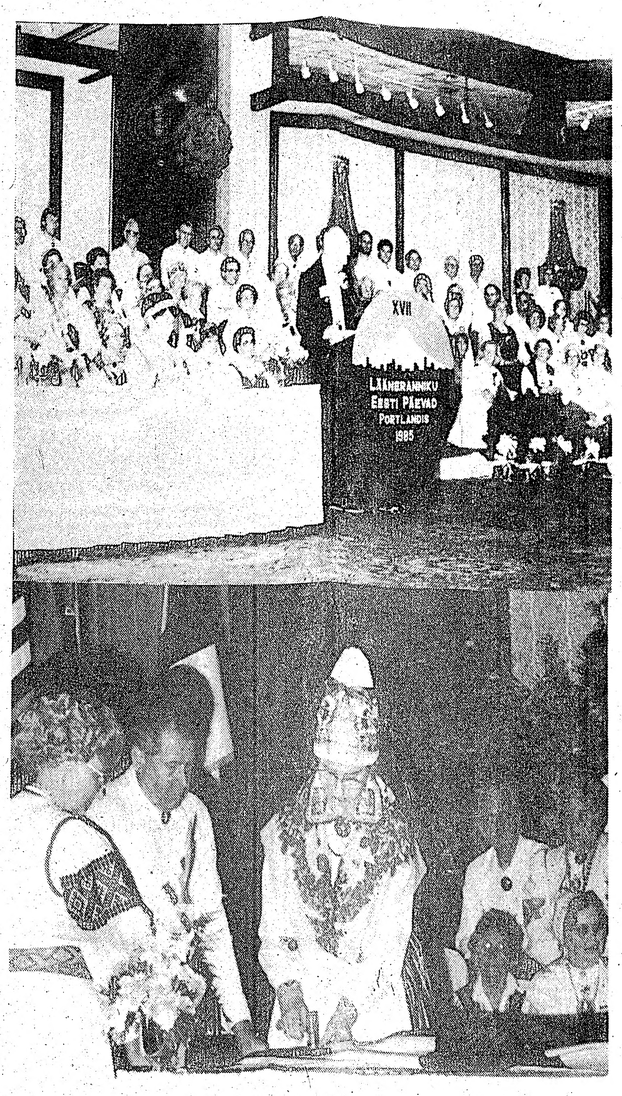

Piiskop Karl Raudsepp tervitab Läänerranniku Eesti Päevade avaaktusel Marrott hotelli ballisaalis. Tagaplaanil ühendatud segakoor. All — EOLL esinaine Lehti Merilo lööb lipunaela.

Kommunismi levik ja marksismi ideoloogia: ülevaade ja kriitika. Inglise keeles. Film: „The true revolution of man".

CAUSA CANADA Seminar

Kolmapäeval, 17. juulil kell 7.30 õ. Eesti Maja väikeses saalis. 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Tasuta sissepääs — kõik teretulnud.

Mõrvatud politseinikud maeti Quebec'is

Quebec'i linnas maeti laupäeval, 6. juulil 2 politseinikku, kes nädala sees mõrvati kui nad olid selgitamas üht sissemurret. Matusetalitusest võttis osa 2000 politseinikku ja ligemale 10.000 politseinike sugulast, tuttavat ning sõpra. Kõigile hämmastuseks oli teade, et selle sissemurru teostajaks oli üks politseinik Quebec'i linna läheduses asuvast politseijaoskonnast. Niipea kui temale selgus, et ta on sissemurdes kahtlustatav isik, ta püüdis sooritada enesetapu, kuid omalastud revolvrikuul ei tabanud teda surmavalt. Ta on paranemas ühes haiglas, tugeva politseilise valve all.

Calgary politsei arreteeris mõrvar Ng'i

Ühendriikides tagaotsitav seksuaal-massmõrvar Ng arreteeriti Calgary ühes äris, kui ta seal oli varastamas mitmesugust kaupa umbes $200 väärtuses. Selle juures tuli Ng'il rabelemine ühe politseinikuga ja äri valvuriga. Ng tulistas revolvrist ja haavas politseinikku käest. Ta siiski suudeti pidada nii kaua kinni, kuni jõudis kohale teine Calgary linna plitseinik. Ng peetakse kinni ilma parooli lubamiseta. Teda süüdistatakse tapmise katses, lubata relva kandmises ja varguses. Ng tõenäoliselt antakse välja USA võimudele, kuna teda seal süüdistatakse massilises seksuaalmõrvade sooritamises. FBI-le on aga lubatud teda siin ristküsitleda, enne lõpliku otsuse tegemist.

Pierre Trudeau kohtas Gorbatcheviga

Kanada endine peaminister Pierre Trudeau viibis külaskäigul Moskvas ja kohtas seal N. Liidu juhti Mihhail Gorbatchevi, kellega tal oli, nagu ajaleht Tass teatab, pikem ning sõbralik kõnelus mitmete rahvusvaheliste probleemide kohta. Mihhail Gorbatchev oli eriti huvitatud, et USA peaks kinni 1972. aastal kokkulepitud relvastuse vähendamise kokkuleppest ja ei läheks edasi oma kaugrakettide-vastase kaitsesüsteemi väljaarendamisega maailmaruumis. See võib enesega kaasa tuua uue võidujooksu relvastuse suurendamise ja täiendamise alal.

VÄLISKATUSE JA KORSTNA PARANDAMINE

Tasuta eelarve. Soome ehitajad. Helistage Veli Salminen'ile, tel. 492-1351.

Kanada postihindade tabel

Alates 24. juunist 1985.

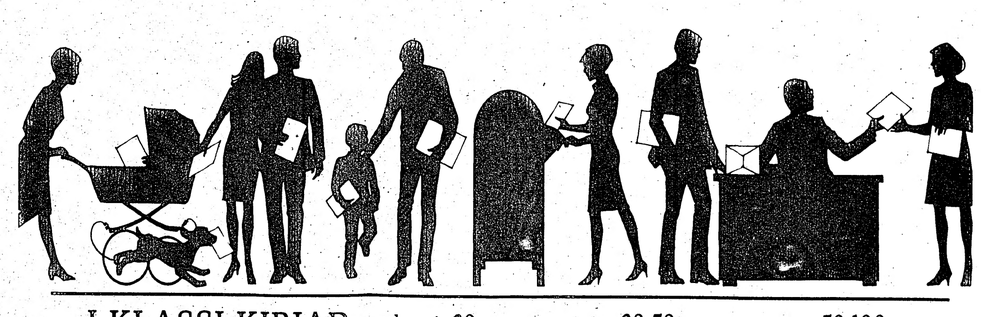

I-KLASSI KIRJAD	kuni 30 grams	30-50 grams	50-100 grams
Kanadas	34¢	51¢	68¢
USA-sse	39¢	56¢	85¢
Rahvusvaheline	kuni 20 g 68¢	20-50 g $1.05	50-100 g $1.65

Informatsioon raskemate kirjade ja muude postiteeninduse vormide kohta on saadaval postkontoris.

Spetsiaalne kohaleviimine

(Special Delivery)
Kirjatariif: $1.96 alates I-klassi kirjad. Töödeldakse (tembeldatakse) kiiresti ja viiakse kohale 12 tundi päevas, 7 päeva nädalas paljudes piirkondades. Postitada tuleb postkontoris.

Registreeritud kirjad

Tariif: $2.46 pluss I-klassi tariif. Tõestab, et kiri (või pakk) on saadetud ja tagastab kättesaaja allkirja. $100 kindlustus on kaasaarvatud ja $1000 kindlustust on võimalik eraldi osta. Postitada tuleb postkontoris.

Oodake oma hinnakirjade saabumist postiteel.
Canada postiteeninduse ja tariifide hinnakiri peaks kõigile peatselt postis saabuma. Hinnakiri on teile abiks teie postivajaduste selgitamiseks.

I-klassi pakid

Näidis: 2 kg paki saatmine Montrealist Vancouverisse maksab **$7.32.** See tagab kiire ja soodsahinnalise saadetise. Juurde võib osta kindlustuse, C.O.D., registratsiooni, kinnitamise ja spetsiaalse kohaleviimise.

Pakkide saatmine

Näidis: 2 kg paki saatmine Montrealist Vancouverisse maksab **$2.84.** Tavaliste pakkide saatmiseks on see kõige soodsam. Võimalik on juurde osta kindlustuse, C.O.D. ja kinnitamise. 30 kg on saadetise ülemmäär.

CANADA POST CORPORATION

Sini-must-valge . . .

(Algus esiküljel)

teise järele sisenes kolmest suunast, mõnevõrra erinevates vormides ja peakatetes, eesti lipud ja vimplid. Nii kestis see terve tunni. Kohalejõudnud istusid murule, kuid lipud hoiti püsti.

Õhtupoolik oli ilmastikuliselt ideaalne, vähese pilvitusega ja tuulevaikne, kraadiklaas näitas parajalt sooja skaudipluusi jaoks. Kell 7 olid kõik kohal. Amfiteater lainetav lippude meri. Nüüd tuli korraldus lipud kokku panna, et näeks, mis toimub laval. Valjuhääldaja kaudu hõigati välja üks provints teise järele, millele poisid vastasid „sõjakisaga". Kümmekond välisriiki olid saatnud oma esindusüksused, ka neid nimetati.

Õhus tiirlevast lennukist hüppas välja üksik langevarjur kanada värvides langevarjuga. Orkester mängis Kanada hümni, poisid tõusid püsti ja laulsid kaasa.

LENNUDEMONSTRATSIOON

Järgnes tunniajaline lennudemonstratsioon Guelphi järve kohal. Mitmed lennukid kahe maailmasõjaaegsest järgust kuni tänapäevani näitasid lendurite oskusi trikklendudes, kusjuures teadustaja andis ülevaate lennukite saamisloost koos poisse huvitavate tehniliste arvudega. Ka nimetati lendurite kodukohta Kanada provintsides, mille peale siis vastava provintsi skaudid hurraatasid. Samuti õhutas teadustaja poisse lehvitama, märkides, et madalalt lendavad lendurid on võimelised sedasi nägema. Demonstreeriti ka järvel asuval parvel süüdatud tule kustutamist vesilennuki poolt ja helikopteri võimeid. Üllatuseks on see tänapäeval paljukasutatud õhusõiduk võimeline liikuma ka külge- ja tagurpidi. Tegi isegi tänutäheks hõiskavale skaudinoorusele sügava kummarduse enne kui kadus metsa taha.

Lennudemonstratsioon lõppes langervarjurite hüppega. Moose Jaw'st pärinev langevarjurite üksus riietatud punastesse ülikondadesse hüppas Kanada lipuvärvides langevarjudega kahe- ja kolmekaupa, maandudes just eesti poiste ette selleks ettenähtud ja punase suitsuga tähistatud kohta. Viimane hüppaja tuli taevast alla skaudilipuga. Hiljem kutsuti langevarjurid lavale ja neid tutvustati nimepidi.

Lennudemonstratsiooni lõppedes asus poiste püsti seistes poodiumile jamboree juhtkond ja kutsutud külalised. Teadustamine toimus nüüdsest peale inglise ja prantsuse keeles, vaheldumisi ühe poisi ja tüdruku poolt.

Järgnesid kõned ja lühike vaimulik osa kahes keeles. Jamboree juht Don Deacon ütles kõigile teretulemast kuuendale jamboreele. Sõnavõtjate hulgas oli ka skautluse looja ja maailma peaskaudi lord Baden-Powelli pojapoeg. Jamboree avas pikema sõnavõtuga Kanada peaskaut kindralkuberner Jeanne Sauve, kes kandis skautjuhi vormi. Ta pani endale kaela jamboree kaelarätiku, mis oli märgiks kõigile teistele teha sama. Tuhanded poisid ja tüdrukud (mõningatesse skautüksustesse kuulub ka tüdrukuid) vahetasid välja oma regulaarsed kaelarätikud laagrirättide vastu. Minuti jooksul oli jamboree koosseis muutunud ühtlaseks roostevärvi kaelarätikut jamboree märgiga kandvaks noorte pereks. Sellest peale oli juba raske eraldada eesti poisse. Puudus silmatorkav musta äärega sinine rätt, millega oleme harjunud. Tuli vormilt otsida teisi tunnuseid ja neid on. Meie skaudid kannavad vormil sini-must-valget linti, millel sõna „Estonia". Peale selle veel esindusüksuse märki, samuti rahvusvärvide tagapõhjal skaudi märk ja ingliskeelne tekst: „VI Canadian Jamboree Guelph Estonian Scouts".

Telksaun eesti laagrikülas ja teadetetahvel informatsiooniga eestlastest. Foto — E. Aleve

ELEKTRIVOOL KATKES

Ilm hakkas nüüd pimenema. Järve kohale kerkis tume äikesepilv, kuid vihma ei tulnud. Lennudemonstratsiooni teadustaja oli vahetanud ülikonda ja ütles, et ta tunneb end pingviinina tumedas peoülikonnas. Järgnes lõbustuste osa. Meie ühiskonnale hästituntud Kotkajärve suurlaagrite lõkkeõhtute meeleolu ja skautlike ettekannete tüüp puudus siin täielikult. Seda asendas elukuteline või poolelukutseline lavakunstnik muusikas, tantsus ja akrobaatikas. Esimesena esineski võimlemisgrupp peaasjalikult põrandavõimlemises. Huviäratav oli grupi väga erinev vanuseline koosseis. Poisid ja tüdrukud tegid kukerpalle, hüppeid ja niinimetatud „püramiide". Esinemise ajal juhtus see, mida kunagi ei peaks juhtuma: elektrivool katkes. Võimlejad lõpetasid oma ettekande poolpimedas ja ilma muusikata.

Siis tekkis vaheaeg. Oli põnev jälgida, kas skautluse juhtlause „alati valmis" kehtib ka siin. Algul tundus, et ei leitud ruuporit, millega teateid edasi anda. Püüti elavalt sumisevat kümnetuhendelist noorteväge rahustada inimhäälega, mis oli võimatu. Kuid siis hakkasid valjuhääldajad tööle ja orkester mängima. Generaatorid olid kohale toodud, heli oli tagasi, kuid puudusid valgustuslambid. Skautliku oskusega lahendati ka see küsimus. Mäenõlvakule asetati veoautod ja nende täistuled juhiti lavale. Lavastus läks edasi.

Suur peaasjalikult tüdrukuist koosnev tantsu- ja laulutrupp esitas lauluviise filmidest juurdekuuluva liikumislavastusega. Oli palju meeleolulaule kuuekümnendate aastate Hollywoodi suurfilmidest (Oklahoma, Sound of Music), mida tänapäeva noorus enam ei kuula, kuigi see paelub vanemat kuulajaskonda. Kas see või midagi muud oli põhjuseks, et täispimeduses, kui lavastus veel käis, publikut kontrollides selgus, et enam kui pooled noortest kuulajatest olid kadunud. Arvatavasti tagasi läinud oma all-laagritesse.

EESTI LAAGRIKÜLA

Meie laagriküla väravaks on suur ja kaugele paistev viikingilaeva puri, millel kiri „Estonia". Lipuvarras on raaga, võimaldades seega heisata Kanada ja Eesti lipud. Ühelpool lipuvarrast on paigutatud neli kilpi neljanurkselt. Kolm neist kannavad teateid eestlastest ja neljas kilp on teadetetahvel. Kilpide pealkirjadeks on: Kalevipoeg, Scouting, Estonians, Teated.

Laagriküla on ehitatud kaheruumiline puudega köetav telksaun, mis on kasutusel iga päev. Küttepuud on toodud Kotkajärvelt. Sauna tutvustamiseks on trükitud inglis- ja prantsuskeelne voldik, mis annab ka saunaga ühenduses olevad oskussõnad, nagu keris, leil, lava, viht ja kapp. Voldiku trükkimise kulud kattis Toronto Eesti Ühispank. Teine samasuur kahekeelne voldik trükitud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas toetusel kannab pealkirja: do you know Estonia? Mõlemate järele on nõudmine suur. Need julged kanada skaudid või juhid, kes teevad läbi eesti sauna kuuri, saavad tõendiks vastava tunnistuse, mis samuti kahes kohalikus keeles ja allakirjutatud „saunamehe" poolt. Kõik trükised on varustatud rohkete piltidega.

Eesti skautide esindusüksus sõidab jamboreele. Foto — E. Aleve

Pühapäeva varahommikul algas külaliste vool Guelphi järve suunas. Keskpäeval seisid pikad autode read jamboreele minevatel teedel oodates parkimisvõimalusi. Parkimine toimus ristikheinapõllul, kust võis jalutada laagrisse või kasutada bussi. Saabujate hulgas võis kuulda eesti keelt ja näha eesti skaudi- ja gaidivormis inimesi.

Otsiti kiiresti üles meie laagriküla. Eesti sini-must-valge trikoloor paistis kaugele üle kirevavärvilise telklinna. Poisid keetsid parajasti priimustel lõunasööki. Toidu keetmine ja selle söömine on jamboreel igaühe oma asi. Puudub ühisköök, nagu Kotkajärvel. Skm. Bruno Lindre oli laagriküla keskele üles seadnud oma trükikoja, mis trükkis igale riideesemele meie esindusüksuse märgi. Soovijaid oli pikk rida ümbruskonna all-laagritest ja meie oma rahva hulgast.

Kõiki külalisi paluti kirjutada oma nimi suurele puude vahele pingutatud nahale, mille ühel küljel oli Kanada ja teisel küljel Eesti kaart. Nimi tuli kirjutada kohta, kust isik pärineb.

EESTLASTE ESINEMINE

Laagrikülas tehti teatavaks, et meie poisid esinevad kell 3 p.l. „ELK" all-laagri programmiväljakul. Seda esinemist soovis muidugi iga jamboreed külastav kaasmaalane näha. Vahepealset aega kasutati jamboreega tutvunemiseks. Kauguste tõttu ei suutnud keegi paari tunniga suurlaagrit läbi käia, pealegi kus suur rahvamurd eriti peateedel aeglustas liikumist ja mitmetes kohtades tuli järjekorras seista. Jamboree suveniiride müügikoht oli küllastunud ostjatest ja on küsitav, kas kaupa jätkus. On tavaline, et jamboreede poed ostetakse tühjaks esimestel päevadel.

Kella kolmeks oli kogunenud suur rahvahulk „ELK" all-laagri programmiväljakule. Eesti keelt võis kuulda igalpool. Meie esindusüksus esitas saunalaulu pärast seda, kui üksuse juht skm. Harold Kivi oli andnud lühikese ülevaate eestlastest, viikingitest, meie laagrikülast ja saunast. Lauldi „Ants oli aus saunamees" eesti, inglise ja prantsuse keeles. Teisena kanti ette üks salm kahes keeles (eesti, inglise) Heino Jõe runolaulust trummi saatel. Esindusüksus kandis nahast särke ja siniseid valge ristiga murumütse, jättes väga ühtlase mulje.

Eestlaste poolt esines veel skaudiperekond Rooside rahvapillide orkester eesti ja skaudi-gaidilauludega. Orkestri liikmeiks olid isa Jaan Roos, ema Reet Roos, tütar Marja-Leena, pojad Riki ja Martin. Tütar tutvustas humoorikalt oma perekonda ja andis ülevaate mängitavatest muusikainstrumentidest ning lauludest. Orkestri esinemine oli hea ja kutsus esile suure aplausi.

Laupäeval külastas Eesti laagriküla jamboree juht Don Deacon, kes sõitis kohale jalgrattal. Ta tutvunes meie saunaga ja laagriehitustega. Maleva juht skm. Egbert Runge otsis üles ka lord Baden-Powell pojapoja, kes ütles, et ta on varem kohanud eestlasi ja Kanada astronaudi Marc Garneau. Mõlematele anti meie voldikud ja küllakutse meie laagrikülla. Meie esindusüksuse asukohta külastas ka Kanada skautide staabiülem Jim Plain.

Kolmapäeval, 10. juulil oli jamboreel hundude päev, millest võtsid osa ka eesti hundud. Sel puhul andis Via Rail poistele, juhtidele ja vanematele 40% hinnaalanduse sõiduks. Väikemeestele on jamboreel vanusekohased mängud ja nad saavad suveniire.

Jamboree lõpeb reedel, 12. juulil, kuid meie poisid lahkuvad laagrist päev varem.

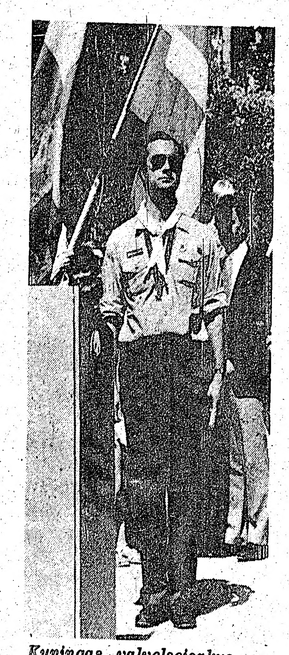

Kuningas valvelsetsakus hümni ajal.

Rootsi kuningas skaudivormis

Kuningas Carl XVI Gustaf tuli rootsi Skautide Päevale skaudina. Skaudimundris avas ta Eskilstuna Parken Zoos Maailma Loodusfondi platsi, kuhu avamiseks oli lilledest ehitatud fondi sümbol — pandakaru.

Kuningas pidas tervituskõne skautlikule noorusele. Ta saabus Eskilstunasse nooruslikult — juhtides ise oma spordiautot märgist BMW.

MASTERCRAFT
PAINTING & DECORATING
Asjatundlik maalritöö — majad seest ja väljast.
LÄTI – EESTI FIRMA
Helistage 439-2538 — Robert

Meie noored

„Kalevi" hundulaager

Toronto Kalevi skautlipkonna hunduparvik „Taarapojad" pidas nädalalõpu laagri 22. ja 23. juunil Jõekäärul, lipkonna 2 1/2-aakrilisel maa-alal, Leegionäride väljakul. Osa võtsid 16 hundut. Juhtkonnaga kokku tõusis laagri elanike arv veerand sajani.

Enamus laagri juhtkonnast jõudis juba reedel linnast kohale ning tehti vajalikud ettevalmistused: niideti muru ning püstitati pooled telgid vihma välteks. Kell 9:00 laupäeva hommikul sibasid hundud hallides vormides kohale, mõnel seljakott endast kaks korda suurem, kuid küllap see vahekord ajajooksul poisi skaudiks sirgudes paraneb. Varsti olid laagri kümme telki püstitatud ning magamis asemed ka korras. Ühiselt asuti laagri suurima ehituse, köögi varjendi (10 m. korda 25m. puldan) püstitamisele. Köögi esialgne asend, lagedal jõeäärsel künkal, polnud aga Tuuletaadile vastuvõetav ning 25 küünte ja hammastega kinni hoidvat hundut ja juhti said omal nahal tunda, missuguseid vintsutusi lohesaba kõrgel taeva all peab tuule keerises läbi elama. Ega midagi, hundu on visa elukas ning vajaduse korral ka taibukas ja teistkordne püstitamise katse kahe metsatuka vahel õnnestus suurepäraselt. See oli selle köögivarjendi esimene nn. tuleproov, mis pidas ka vihmale vastu ning laagri vanem, lipkonna juht nskm. Margus Tae, arvas, et võibolla isegi skaudid ja vendurid saavad selle püstitamisega Guelphi jamboreel hakkama, kui mõni nupukas hundu neid juhatab.

AVAMINE

Laager avati Eesti lipu heiskamisega kell 11:00. Laagri juht Toomas Kald sai edutusena nooremskautmasteri tiitli ja sellega kaasuvad nskm. märgi ja rohelise kaelaräti. Hundujuhi kandidaadid Raimo Karhunen ja Mark Olup võtsid vastu skaudi hoolsusdiplomid koos märgikandmise õigusega.

Kui avamise formaalsused olid läbi, mindi ujuma. Vetelpäästjaks oli vendurskautrühma „Vambola" juht nskm. Endel Mell, keda abistas lipkonna abijuht nskm. Ilmar Kütt. Lõunasöögiks söödi $50,00 väärtuses viinivorste ja üks vesimelon. Laagri kokaks oli nskm. Jaak Haabniit.

Peale lõunat toimus käsitööperiood, tuulelohede ehitamine, laagri abijuhi nskm. Cindy Härmi juhatusel ja pallimäng Ants ja Tarmo Sulevi jalgpalliväljakul. Kell 16.00 hakkas vihma sadama. Kinnitati keha küpsiste ja apelsinidega ning mindi sauna, kus kerise oli kuumaks kütnud Martin Tamm. Kuna vihma sadas, oli mõnus saunast vette hüpata „aadamaülikonnas", sest ega tüdrukuid vihmaga väljas leidu, nad on suhkrust tehtud ning sulaksid ära.

Õhtusöögiks oli „karukäkk" — söetulel küpsetatud alumiiniumpaberisse mässitud naelane hakkliha kamakas, millesse segatud 1 muna, 1 tass maisihelbeid, 1 sibul jne. Aedviljaks oli suur toores porgand ja magustoiduks õun.. Nendele, kellel kõhud veel tühjaks jäid, seisid alati laual mitu pätsi peen- ja rukkileiba. Õhtusöök hilines tund aega, sest kuigi laagri kokk oli soovitanud kaks tundi paraja söetule tegemiseks, arvas lipkonna „püromaan", et kolmveerand tunnist jätkub, kuid vihmavelangu tõttu ei jätkunud. Laagri juht oli aga ettenägelikult varunud aasta kõige pikema päeva nii et aega jäi ülegi.

LÕKE

Peale lipu langetamist päikseloojangul, koguneti lõkkevana nskm. Toomas Kaldi kutsel lõkketule äärde. Tuleleegid loitsid kõrgele ja sädemed lendasid veel kõrgemale. Iga telkkond esitas vähemalt ühe lõkkenalja ning koos lauldi mitu laulu. Hundu Toomas Orav pidas pika vaimuka deklamatsiooni „Suurest rohelisest plärakast, kes ründas!". Lõkke vaibudes jutustas nskm. Margus Tae vanu eesti muinasjutte: Õitsilkäimisest rääkides särasid tähed taevas otse pea kohal ning äikesepilves, mis metsa kohal rippus, ristlesid välgu mõõgad; libahundi jutu ajal kostus metsa alt kahtlaseid kohinaid ning kui jutulõng veeres Udumäe kuninga tegudeni, mässis tihe udu linik end laagri väljaku ümber ja paks kaste tegi juuksedki märjaks. Peale unelaulu ja õhtupalvet kuuldus vaid kahest telgist veel mõnda aega jutujorinat.

Pühapäeval koidu ajal viis nskm. Cindy Härm poisid võimlema ja pesema, mees-juhtidele käis see toiming üle jõu. Peale lipu heiskamist asuti pudrukausside kallale. Korrastati laager kojuminekuks ja tehti pallimäng ning siis toimus metsamäng Raimo Karhuneni ja Mark Olupi juhtimisel. Hundudel tuli maastikul kaardi abil läbida viis punkti, kus toimusid erikatsed: tuletegemine, laulmine, pimesilmi osavuse proov, spordivõistlus staadionil ja takistusrada väikeste tare juures. Peale mängu mindi ujuma. Lõunasöögiks oli spagetid liha kastmega, salat ja banaan. Laagri viimaseks tegevuseks oli tuulelohede lennutamine ja ujumine.

LÕPETAMINE

Laagri lõpetamine toimus kell 15:00, kus anti üle auhinnad laagri korralikumale telkkonnale: Eero Laansoo ja Peeter Türk ning metsamängu võitjale salgale: Mart Kaljurand, Toivo Pajo, Tarmo Saks ja Paul Tralla.

Lihtne üksuse laager on skautliku tegevuse üheks põhiliseks alussambaks, kus hundud ja juhid õpivad üksteist paremini tundma kui aasta läbi koondustel käies. Säärasest laagrist varuvad poisid endale eluaegsed sõbrad ning noor juhtkond hangib endale tarkusi tuleviku tarbeks.

J.H.

„Kalevi" lipkonna hundulaager, keskel nskm. Jaak Haabniit.
Foto — Margus Tae

„EESTLASED KANADAS II"
raamatusse trükitav ettetellijate nimekiri suletakse alates 15. JUULIST S.A.
Koguteose hind ettetellimisel $20 ja saatekulu Kanadas $1.00, mujal $3.00. Hind pärast ilmumist $29, pluss saatekulu.
Raamat on samas formaadis ja köidetult nagu koguteos „EESTLASED KANADAS".
Tellimised saata: „EESTLASED KANADAS", c/o E. Kuris, 2 Jocelyn Cres., Don Mills, Ont. M3B 1A2, või tellida Toronto Eesti Majas EKN büroos Priit Aruvallalt või Abistamiskomitee kauplusest. ● Tshekid kirjutada KANADA EESTLASTE AJALOOKOMISJONI nimele.

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

Ingliskeelne Kanada eestlaste ajalugu

Karl Aun. The Political Refugees: A History of the Estonians in Canada. Toronto: McClelland and Stewart Ltd., in association with the Multiculturalism Directorate, Department of State and the Canadian Government Publishing Centre, Supply and Services, Canada, 1985.

Kanada rahvastiku ajaloo sarjas ilmus hiljuti trükist ülalmärgitud teos Kanada eestlastest. See on arvult 13-nes raamat, mis nüüd föderaalvalitsuse multikultuuri direktoraadi järelvalvel ja toetusel lugejateni on jõudnud. Tähtis ei ole see mitt üksnes sellepärast, et tegemist on uurimistööga, vaid et see teos on mõeldud ka kasutamiseks lugemismaterjalina keskkoolides, kolledžites ja ülikoolides ning õpetajatele algkoolides. Varem on eestlaste kohta ilmunud artikleid kodakondsuse osakonna poolt välja antud trükistes „The Canadian Family Tree."

Eestlaste elu vaatleva teose plaanitsemisele asus multikultuuri direktoriaat Ottawas juba siis, kui Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjoni (KEAK) kirjastusel ilmus koguteos „Eestlased Kanadas" 1975.a. Ingliskeelse käsikirja kirjutamiseks otsiti eestisoost õpetlast, kes kriitilise pilguga meie ühiskonda saaks vaadelda. Kuigi KEAK oli oma 10-aastase tegevusega palju ajaloolist materjali üle maa kokku kogunud, ei julgenud multikultuuri direktooraadi esindajad selle teose kirjutamist siiski mitte „Eestlased Kanadas" tegevtoimetaja kätte anda tema vanuse tõttu. Ka ei olnud „E.K." sisuline ülesehitus Ottawale meeltmööda. Käsikirja valmistamine läks sellepärast nooremale mehele, prof. dr. Karl Aunale Waterloos, kes oli ka üks „E.K." kaasautoreid. Ajaloo kirjutamist ei saa siiski mitte teha ratsahobuse seljas. *Nii võttis ka multikultuuri direktoraadil* ja Karl Aunal ingliskeelse käsikirja trükkiviimiseks sama 10 aastat, nagu eestikeelsel 670-leheküljelisel KEAK esikteosel.

Auna raamatu nummerdatud lehekülgi on 193, millele lisanduvad 18 lehekülge pilte, ja 8 lk. sissejuhatust jm. Teksti on 140 lk., selgitavaid märkmeid ja viiteid peatükkide lõpus 24 lk., ning raamatu lõpus tabeleid, bibliograafia ja indeks 28 lk. Kaanel on Montreali eestlaste pilt aastast 1933. Teose sisu on jaotatud kolme ossa: I Immigreerumine ja kohanemine, II Organisatsioonid ja aktiviteet ja III Minevik ja tulevik. Toimetaja sissejuhatuse on kirjutanud Jean Burnett ja Howard Palmer.

Esimene raamatu osa annab faktiderikka tagapõhja Eestist kui maast ja rahvast, keelest, ajaloost ja kultuurist, eriti 20-dal sajandil. Sellele järgneb Kanadasse immigreerumise lugu. Kirjeldatakse esimesi eestlaste asundusi Albertas pärast sajandivahetust; eestlasi, kes siia asusid Eesti Vabariigi ajal, ja lõpuks põgenikke pärast Teist maailmasõda. Hulk lehekülgi pühendatakse eestlaste kohanemisele Kanada ühiskonnas.

Teises, organisatsioonide ja tegevuse osas on juttu organisatsioonide võrgust, peamistest organisatsioonidest, ala- ja allorganisatsioonidest. Kirjeldamist leiavad kultuurialad, sport, kirik, suuremad ühiskondlikud projektid jne.

Kolmas raamatu osa on pühendatud ühiskondlikule analüüsile, kultuurivahenduse ja generatsioonide konfliktide vaatlemisele ning kaugemaleulatuvate järelduste tegemisele eestlaste rahvusliku tuleviku suhtes Kanadas.

On raske arvustada sellist laialatusliku sisuga raamatut. Selleks peaks teadma põhjalikult eestlaste elu igas aspektis. Lai allikate loetelu näitab, et autor on palju tööd teinud olukordade mõistmiseks. Koguteos „Eestlased Kanadas" ja ELK suulise ajaloo projekt on selleks palju kaasa aidanud. Kahjuks on õige paljud andmed jäänud siiski vananenuks ja kohati ka ekslikeks, mis puudutavad organisatsioonide tööd. Need puudused oleks siiski olnud välditavad andmete suurema kontrolliga.

Suurem kriitika on, et poliitiliste teaduste professor oleks võinud ka meie keskset poliitilist võitlustööd enam näha rohkemate EKN-u aktsioonide loeteluga, Eesti Päevade Eestile vabadusenõudluse rongkäikude ja välismaailmale suunatud apellide nimetamisega. Eesti Vabariigi konsulaadi küsimus on raamatus surnuks vaigitud. Samaaegselt on märgata autori kallakut liigselt Metsaülikooli suunas. Konkreetset organisatsioonide töö ja juhtimise anatoomiat, nagu seda tehti kolmel Trenti ülikoolis toimunud seminaril, nimetatakse ühe lausega.

Uues raamatus on üldiselt vähe nimesid. Kunstiinimestest nimetatakse mõningaid, kes väljaspoole silma paistnud. Mitmed teised, kellede panus eesti ühiskonnas olnud suur, ei ole aga nimetatud, rääkimata ühestki organisaatorist, kes asju liikuma pannud. Märkmetes oleks võinu kasutada ka „Eestlased Kanadas" autorite nimesid, kellede andmetele väited tuginevad. See on tava teaduslike tööde puhul.

Raamatus on rohkesti juttu konfliktidest ja shokkidest. Esmalt vastsaabunud immigrantide kultuuriline shokk. Ei taha uskuda, et uustulnukaid, kes varem palju maid ja rahvaid näinud, igasugustes olukordades elanud ja Kanadasse tulnud mitmesuguste töölepingute alusel rasket tööd tegema, olukordadest, inimestest ja kultuurilisest ollukorrast shokeeritud oleksid olnud. Jah, olukorrad olid uued ning majanduslikult tuli elule jalad alla saada, et naised — lapsed saaksid järgneda. Oma mesilas-virkusega on eestlased märkimisväärse panuse annud Kanada ülesehitamisele pärast Teist maailmasõda. Sellejuures jäid nad kultuuriliselt erinevaiks. Oma kultuuri viljelemine andis neile hingelist toitu, et füüsilises eluvõitluses tugev seista. Eestlaste ideoloogiliseks aluseks on alati olnud teiste inimeste ja nende kultuuriliste omaduste aktsepteerimine. Nii tegid nad seda ka kanadalaste puhul. Kanada mosaiigis on koht kultuurilistel ja isiklikel erinevustel. Inimestel on mitte üksnes õigus olla erinevad, vaid et just neis erinevustes seisnebki ühe ühiskonna ja rahva tugevus ja rikkus. Just erinevate omaduste ja kultuuripäranditega oleme rikastanud Kanadat ja ka oma eesti ühiskonda.

Teine konflikt vanade ja noorte vahel on ka loomulik igas olukorras, igal maal ja igal ajal. Põlvkondadevahelised erinevused tulenevad erinevatest arenguga seosesolevatest huvidest ja miljöödst. Et paljud noored oma emakeele ja eestluse huvi olid kaotanud, viib paljude suurte põhjuste juurde. Shokiks võiksime nimetada, et paljude suurte eestlaste lastest ei saanud siiski mitte samamõttelisi järeltulijaid ja et segaabielud üha suurenevad. Ka kodumaaga suhtlemine pole noorte-vanade konflikt. Kodumaaga tihedamat suhtlemist alustasid just vanad, kellede emotsionaalsuse juured viisid neid esmalt just oma vanemaid ja teisi sugulasi külastama. See laienes noortele, kes nägid Eestis oma vaimse kultuuri algallikat. Sellise kommunikatsiooni realiteediks on samuti see, et suhtlemine ei saa N. Eestis olla vaba, ja et juristid siin põhjendavad kodumaal käimist N. Liidu võimu tunnustamisena.

Autor näeb, et eesti kultuur Kanadas saab püsida kui kontakt intellektuaalidega Eestis kestab. Miks just intellektuaalidega. Miks mitte ka teiste veresugulastega? Kas võiksime öelda, et ka eestlus okupeeritud kodumaal saab elujõudu kaaseestlastelt vabaduses kultuuriliselt ja poliitiliselt, kuid mitmel pinnal ja erinevate vahendite ja kanalite kaudu.

Karl Aun on meile annud palju andmeid meie rahvusliku olukorra mõistmiseks. See on tänuväärne töö. Küsimuste vaatlemiseks on aga mitmeid teaduslikke ja inimlikke vaatepunkte. Selleks on erinevaid viise; ruumi on eriuurimusteks. Kui autor meie rahvusliku elu analüüsimiseks ergutust on annud, viib see kõikide meie jõudude paremale vastastikusele arusaamisele ja ka kanadalased õpivad meid paremini tundma. Kuid kas multikultuuri direktoraat saaks välja anda ka vigadeparanduse? Ostkem raamatut, et oma silmaga näha, mis seal sees!

ROBERT KREEM

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

ESTO '88 embleemi võistlus

ESTO '88 Üldtoimkonna juhatus kuulutab käesolevaga välja ESTO '88 embleemi kavandi võistluse. Võistluse tingimused on järgmised:

1. Embleemil peavad esinema meie rahvusvärvid.

2. Embleemil peavad olema sõnad ESTO '88 ja Melbourne.

3. Embleem peab olema sobiv nii väikses kui ka suuremas formaadis.

4. Embleemil peab ka olema must-valge formaat paljundamiseks.

5. Kavandi suuruseks olgu umbes 12X12 sm.

6. Kavandid saata aadressil: 43 Melville Rd. West Brunswick, VIC. 3055, AUSTRALIA Kavandile lisada kinnine ümbrik milline sisaldab autori nime ja aadressi. Kavandid saata hiljemalt 30.9.85.

7. Kavandi valiku teeb ESTO '88 Üldtoimkonna juhatuse poolt valitud kolmeliikmeline žürii.

8. Valitud kavandi koostajale on auhinnaks AUS $100.00

Ü.E.P. ESTO '88 ÜLDTOIMKOND

Vajatakse

LAPSEHOIDJAT

10-kuusele tüdrukule alates septembrist, 3—4 päeva nädalas, kl. 8.30 homm. — 4.30 p.l. Danforth – Coxwell. Kaili: 691-5113.

Rahvusliku pärandi päev Kolmainu koguduses

Toronto Eesti Ev. Lutheriusu Kolmainu kogudus on üle 32 aasta pidanud jumalateenistusi ja kasutanud oma usuelu viljelemiseks Trinity Lutheriusu kirikut. Nüüd soovisid Kanada koguduse liikmed, et korraldaksime oma rahvusliku pärandi päeva (Heritage day), mis võimaldaks neil ka meie rahvast ja maad lähemalt tundma õppida.

Päev algas kahe koguduse ühise jumalateenistusega — ingliskeelses osas Trinity koguduse õpetaja R. Cole ja eesti osas Kolmainu koguduse õp. O. Gnadenteich. Ühise viisiga lauldi eesti ja inglise keeles, ka oli eesti keeles laulupalve, pühakirjade lugemine, jutlus ja kirikupalve. Mõlemast kogudusest oli arvukalt osavõtjaid jumalateenistusel, täites kiriku.

Pärast jumalateenistuse koguneti kiriku saali. Seal torkas kõige pealt silma lava tagaseinale asetatud lõngadest käsitööna valmistatud suur Eesti kaart maakondade ja linnadega. Samas ka käsitööde ja nahkesemete näitus. Aino Almer oli selleks puhuks maalinud Tartu Kivisilla, Tartu ülikooli peahoone esikülje ja Narva kindlused. Ka oli üks koguduse liige toonud oma kodukiriku, Varbla maali, et ühe näitena tutvustada meie kodumaa kiriku stiili. Näituse ülesseadmise oli asjalikult ja meeldivalt viinud läbi Naima Aer.

Eesti rahvusliku pärandi sõnaline ja laululine osa oli mitmekesine ja paljupakkuv. Anne Agur pidas ülevaatliku kõne meie maast ja rahvast:

Seejärel kõneles ristiusu ja usupuhastuse tulekust meie maale õp. Gnadenteich. Kui ristiusk algul toodi mõõgaga, siis usupuhastus tuli vaimumõõgaga — evangeeliumiga — rõõmsa sõnumiga Jumala armastusest. Usupuhastus jõudis Eestisse kohe Saksamaal alanud usupuhastuse esimestel aastatel Lutheri usu jutlustajate läbi. Kirikutest sunniti katoliiklased lahkuma; Tartus olid sakslased ja eestlased ühisrindes käsitsi võitlemas katoliiklaste vastu. Maa elanikkond enamuses on jäänud luterlasteks tänapäevani.

Järgnevas osas laulis ansambel, kelle juhatajaks on Vaiki Melts. Saatis klaveril G. Iltal. Nad laulsid neli laulu ja neile avaldati teenitult kiitust.

Kahe koguduse perenaise poolt valmistatud külmlaud oli rikkaliku valikuga.

Lõpupalve ütles õp. R. Cole, kuna õnnistamissõnad eesti keeles õp. O. Gnadenteich.

Kiri Quebecist

Toronto noored tulid ja võitsid

Toronto Eesti Täienduskoolide ja Montreali noorte ühine Kevadpidu toimus laupäeval, 25. mail Taani kiriku avaras saalis rohke kuulajaskonna osavõtul, kellele, Montreali mõõdupuu järgi, nii arvuka noortegrupi „invasioon" oli ülimalt meeldivaks ja ergutavaks elamuseks.

Kava algas lippude sissekandmisega, mispeale ühiselt lauldi „Kaunistage eesti kojad..." Avasõna ütles Montreali täienduskooli õpetaja, Heino Altosaar, kes võrdles kasvava noorsoo arengut vilja küpsemisega puul. Metsikult kasvavate õunapuude hulgast võib harva leida ühe, mille vili on maitsev. Kuid samuti nagu noor viljapuu muutub pookimise tagajärjel väärtusliku vilja kandjaks, nii saab ka inimesest vaimsete väärtuste viljeleja, kui tema armastavad vanemad ja õpetajad talle juba varakult kätte näitavad tee tõdede ja moraalsete väärtuste juurde.

Õpilaste nimel kõneles Ülle Träss kokkuvõtlikult: „Meil, eestlasil on kaks riiklikku püha, Vabariigi aastapäev ja Võidupüha. Viimatimainitut pühitseme 23. juunil, meenutamaks eestlaste võitu Landeswehri üle, kes meie üksusi ründas seljatagant samal ajal kui eesti väed olid elu ja surma peale võitluses pealetungivate punaste armeede vastu... Mulle on jäänud meelde meie lugupeetava piiskopi, K. Raudsepa sõnad, kes kolm kuud tagasi kõneles Torontos Vabariigi Aastapäeva aktusel, kus vanemgaidina lipuvalves olin. Osa piiskopi kõnest oli pühendatud keelte oskusele. Rõhuv enamik meie vanemaist, kes Eestist põgenema olid sunnitud, sattusid maadesse, mille keelt nad ei osanud. Ometi õppi sid kõik ära oma asukohamaa keele, tõestades sellega, et rohkem kui ühe keele oskuse omandamine pole midagi võimatut. Nii siis, ütles piiskop, pole ka eesti noortel mingit põhjust eesti keelt mitte osata... Eestlus on püsinud väljaspool Eestit juba kahe generatsiooni vältel ja seda tänu eesti kodule ja eesti koolidele. Eestluse säilitamisel on määravat osa etendanud gaidlus ja skautlus, mis on noortele loonud eeltingimusi isetegevuseks ja eneseарendamiseks meetodite varal, mis pole alati kuivad ja rangelt asjalikud. Laagrid ja suurlaagrid on kohad, kus koos vanade ja uute sõpradega erimailt harrastada huviküllast meelelahutust, kasutades suhtlemisel ühist emakeelt. Laagrites ja muudel kokkutulekuil, eriti aga Esto-84-l saime kokku eestlusest ja selle säilitamisest huvitatutega, et ühiselt jagada rahvuslikku vaimu ja sellest rõõmu tunda... Kõigil kokkutulekuil mõtleme ka kodueestlasile. Me loodame, et ka neile ükskord vabadus tuleb. Oleme rõõmsad, et eestlus ka väljaspool kodumaad püsinud on. Tegutsegem selleks, et see ka edasi püsiks!", lõpetas Ülle Träss oma nooruslikult kirka, sisuka sõnavõtu.

Kõnele järgnes Rita Leesi klaverisoolo — Mozarti „Kevadeigatsus".

Järgmisena deklameeris Marja-Leena Roos oma luuletuse „Vang". („Vangi" ja muid ettekantud kirjandusliku omaloomingu palasid, mille käsikirjad saadaval olid, vaadelgem lähemalt meie lehes teisal).

Eeskava esimese poole lõppnumbriks oli Keskkooli rahvatantsu rühma esinemine. Tantsiti uljalt ja rõõmsameelselt „Oige ja vasemba", „Meremeeste valss" ja „Siiripolka". Vaevalt oli sellele järgnenud aplaus vaibuda jõudnud, kui juba kohvilauad noorte neidude poolt kaeti.

Eeskava teise poole avas Ellen Silm oma referaadiga „Õnnetused ja katastroofid", milles ta vaatles lähimas ja veidi kaugemas minevikus aset leidnud vahinguid, Mis rahvusvahelise tähelepanu osaliseks olid saanud.

Järgnes Tiia Pihla luuletuse „Mälestused" deklamatsioon autori poolt, millele järgnes teise autori, Pia Metsala kirjandi ettekandmine, pealkirjaga „Selgeltnägijad".

Siis tuli Montreali noorte kord esinemiseks. Esiteks esitas Ingrid Sirgo Karl Stamitzi klarnetisoolo „Romance', millele järgnes Can-Can'i ettekanne Ingrid Sirgo ja Tiina Sirgo kiiretempolises esituses. Tants, kaasa arvatud hundirattad, oli särtsakas, nagu Can-Can kunagi. Ei puudunud isegi roosi heitmine publiku hulka. Kahjuks ei leidunud kedagi, kes roosi maast üles oleks oppinud (rääkimata selle napsamisest juba lennult), sest see juhtus maanduma sellisesse kohta saalis, kus ühtegi noortmeest ei leidunud, kes alla 65-e oleks olnud.

Kava jätkus klaverisoologa Ingi Mai Loorandilt, kes mängis Juhan Aaviku „Teelahkmel".

Edasi luges Riina Kindlam ette oma vaimuka lühiveste „Kes on eestlane?"

Viimaseks ettekandeks oli tütarlaste koori esinemine Ingi Mai Loorandi juhatusel. Lauldi kolm laulu: „Õrn ööbik", „Eidekene ketrab" ja „Kevad tulnud".

Kõik ettekanded said sooja vastuvõtu osaliseks.

Ettekannete lõpul pöördus kuulajaskonna poole Toronto Täienduskoolide juhataja E. Marten, kes andis edasi külalisnoorte ja nende õpetajate head soovid montreallasile.

Lõppsõna ütles Anne Altosaar, mispeale ühiselt hümni lauldi.

Lippude väljakandmisega lõppes küll pidu, kuid publikul polnud ruttu väljumisega, sest nii palju oli mõtteid vahetada kallite külalistega Torontost, kes oma elurõõmsa esinemisega võitsid montreallaste südamed.

PRONKSMEDAL SIIRI PAULILE

Hiljuti Winnipegis peetud Kanada 1985.a. rütmilise võimlemise valikvõistlustel võitis Siiri Paul eliitklassi pronksmedali lintidega võimlemise alal. Siiri on Montreali Questo (Quebec-Esto) klubi liige ja kuulub Kanada kaheksaliikmelisse rahvusnaiskonda, mis hiljuti osales rahvusvahelistel võistlustel Moskvas, Riias ja Budapestis. Winnipegis tuli Siiri kõiki alasid (hüppenöör, rõngas, pallid, nuiad, lindid) kokku võttes seitsmendale kohale tagajärjega 44,0 punkti, jäädes maha kuuenda koha võitjast ainult 0,05 punkti võrra, kuid ta loodab olla edukam eelseisvail Kanada esivõistlustel Sudbury's.

„Ta peab jätkama harjutamist ja võibolla mõnevõrra uuendama oma koreograafiat", ütleb Kanada rahvusnaiskonna treener, Hilja Paul.

Siiri on Marianopolis College'i viimase semestri õpilane ja kuulub Kanada naiskonda 1982.a. saadik. Ta treenib 20 kuni 30 tundi nädalas.

-ts

KALEVA KONDOMIINIUM
1 Innismore Cres., Scarboro

VIIMANE PAKKUMINE EESTLASTELE

Saadaval veel kaks moodsat, mugavat, õhujahutusega korterit, viiendal ja teisel korrusel.
Ehitus on kuue-korruseline, 20 korteriga.
KÕIK EESTLASED
OPEN HOUSE laupäeval, 13. juulil kella 11—3-ni p.l. ja igal õhtul kella 7—9-ni, kokkuleppel. Helistage 444-6405 ehk 444-2897.

Kolmainu koguduse lauluansambel. Vasakult — Gerda Klaar, Ludmilla Jaanimägi, Hilda Stulov, Vaiki Melts, Leida Ingel ja Leida Roosimäe. Foto — L. Rossbaum

ILMUNUD

Karl Aun
THE POLITICAL REFUGEES

A History of Estonians in Canada

Hind $12.95
Postiteel tellides lisandub saatekulu

MÜÜGIL

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

USA iseseisvuspäeva tähistamine Ottawas

Ameerika iseseisvuse aastapäeva tähistamine toimus 4. juulil suursaadik Paul Robinsoni esinduslikus ametiresidentsis Ottawa Rockcliffe Park'is.

Kauni ilma tõttu toimus vastuvõtt residentsi ümbritsevas pargitaolises aias, kus külalisi tervitas suursaadik Robinson oma abikaasa'ja tütrega.

Kuna suursaadik lahkub Kanadast sel sügisel, siis oli seekordne vastuvõtt eriti pidulik ja osavõturohke. Külaliste hulgas viibis arvukalt teiste riikide välisesinduste juhte, Kanada valitsuse liikmeid, eesotsas peaminister Brian Mulroney'ga, ja rahvaesinduse liikmeid.

Eestlastest viibisid suursaatkonna kutsel vastuvõtul aupeakonsul Ilmar Heinsoo koos abikaasa Margotiga ja EKN Ottawa abiesimees Walter Pent.

Jutlemisel peaministriga meenutas aupeakonsul kohtumist Esto '84 vabadusmarsi tseremoonial, kus tolleaegne konservtiivide partei juht kõneles Toronto raekojaväljakut täitnud rahvahulgale.

„Mäletan seda väga hästi, seal pidi olema vähemalt 12.000 osavõtjat," vastas peaminister ja lisas naeratades: „Tollal öeldi — minul ei olevat mingit väljavaadet valimiste võitmiseks . . ."

Prominentsetest Kanada valitsuse liikmetest paistsid silma finantsminister Michel Wilson ja mitmekultuuriminister Jack Murta.

Meelelahutuslikus osas esinesid RCMP ratsurid ja sõjaväe vahiteenistuse esindusüksus marsi-drilliga.

Balti rahvaste vabadustaotlusi toetava hoiaku eest on Eestlaste Kesknõukogu Kanadas otsustanud vääristada suursaadik Paul Robinsoni Kanada Eestlaste Kuldteenetemärgiga ja kirjanik Arved Viirlaid kinkis temale ühe koopia oma teosest „Ristideta Hauad", mis on teatavasti täielikult läbimüüdud.

SPORT

Eric Püss kaitses esiküti tiitlit

T.E.Õ.J.K. korraldusel toimus 1. juunil laskevõistlus haavlipüssist. Esikohale tuli Eric Püss, kaitstes seega seltsi 25. aasta juubeli rändkarikat 1985. aastal. Teisele kohale tuli H. Kuusik ja kolmandaks H. Sõrmus. August ja Aide Nüüdi mälestusrändauhinda 1985. aastal kaitses I. Sambla.

Järgmise klubi üritusena korraldatakse teine kalapüügivõistlus sel aastal Simcoe järve Royal Beachi vetel laupäeval, 20. juulil. Võistlus toimub seltsi 25. a. juubeli rändkarikale ja juhatuse poolt väljapandud auhindadele. Kogunemine kell 7.00 hommikul Park Motelli restorani parkimisplatsil. Võistluse algus kell 8.00 hommikul. Paadid palutakse vette lasta Virginia Beach'ist või Provincial pargist. Paate on võimalik rentida piiratud arvul Pefferlaw silla juures asuva restorani omanikult. Lähemat informatsiooni võistluse korra kohta antakse kogunemiskohal.

JUHATUS

TEADAANNE

ÕP. TÕNIS NÕMMIK SEEDRIORU SUVEKODU JUHATAJA

Seedrioru laste-suvekodu juhatajaks on käesoleval aastal õp, T. Nõmmik. Laste suvekodu kestvuse ajal, 6.–29. juulil on võimalik õp. Nõmmikut kätte saada Seedrioru telefonil (519) 846-9261.

UINUS IGAVESEKS MEIE ARMAS EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

LYDIA SILD

neiuna Printsmann
sündinud 28. juunil 1900 Helmes
surnud 7. juulil 1985 Grimsby's

leinavad sügavas kurbuses

„Kallis mammakene,
puhka Taevalikus rahus,
Igaviku valguses."

tütar LIISU abikaasaga
tütar ILME perekonnaga
tütar HELGI perekonnaga

PIKA JA RASKE HAIGUSE LÄBI LAHKUS MEIE ARMAS KALLIS EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

SALME MÜRK

neiuna Puusepp
sündinud 3. augustil 1904 Viljandimaal
surnud 2. juulil 1985 Torontos

Leinavad kurbuses

LAPSED ja LAPSELAPSED perekondadega
ÕED perekondadega
VENNANAINE perekonnaga
ÕDE perekonnaga ja SUGULASED Kodumaal

PUHKA RAHUS KALLIS

LYDIA SILD

sündinud Printsmann

Sind mälestavad kui kauaaegset tuttavat ja head sõpra

LEIDA ja JUHAN LÄTE
ILSE ja ARNOLD RAUDSEPP
AINO ja EDUARD SILD

ÜHINGU ESIMEST ESIMEEST JA AULIIGET

KSV. KOL.-LTN.

AUGUST TOMANDER'i

VR I/3 K.S. dipl.

mälestab kurbuses

T.E. VÕITLEJATE ÜHING

ARMAST SUGULAST JA PEREKONNASÕPRA

LYDIA SILD'a

mälestavad kurbuses

ASTA EICHENBAUM perekonnaga
ELLEN ja HENDRIK EICHENBAUM perekonnaga
ILME KUBU perekonnaga

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

SALME MÜRK'i

mälestavad leinas

ERIKA ja PAUL LEITHAMMEL

RAHVUSLIKKU EESTLAST JA VABADUSSÕJA VETERANI

Kol.-ltn. AUGUST TOMANDER'i

VR I/3

mälestavad

ANTS MÄGISO
HARALD TEDER

ARMAST

LYDIA SILD'a

mälestab

ERNST TIIVEL abikaasaga

ARMAST ENDIST NAABRIT

SALME MÜRK'i

mälestavad

ANTS KAJANDI abikaasaga
ERNST TIIVEL abikaasaga

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

AUGUST TOMANDER'i

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

KALLIST

LYDIA SILD'a

mälestavad

MAIA ja HANS KITVEL

ARMAST

SALME MÜRK'i

sündinud Puusepp
surnud 2. juulil 1985 Torontos

mälestavad valkses leinas

SENNY POLLER
ELLA ja BORIS KULL

ARMAST

KOLONEL-LEITNANT

AUGUST TOMANDER'i

mälestab kurbuses

„EESTI KODU" PERE

LAHKUS IGAVIKKU ARMAS KAUAAEGNE SÕBER

LYDIA SILD

mälestame kurbuses ja avaldame kaastunnet tütardele perekondadega

ELLA ja ENN JÕGAR
EVITH TOMSEN

---

2. JUULIL 1985 SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST

SALME MÜRK'i

mälestavad sügavas leinas

MAGDA FELDMAN
KRISTINA OSWALD perega USA-s

LAHKUS IGAVESELE RAHULE AGRONOOM

JOHANNES OINUS

sündinud 30. märtsil 1909 Võrumaal, Eestis
surnud 29. juunil 1985 Ontarios, Kanadas

mälestab

EESTI AGRONOOMIDE KOONDIS KANADAS

ARMSAT

LYDIA SILD'a

mälestavad

ARTVIG ja TIKI
KRISTA perega
TIINA perega

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST TÄDIPOEGA

ARNOLD SARGLA't

mälestab kurbuses

DAGMAR KOKKER perega

LUGUPEETUD ASUTAJAT, AULIIGET, JUHATUSELIIGET JA LEKTORIT

agr. JOHANNES OINUS't

mälestab leinas

TORONTO EESTI AIANDUSKLUBI

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

LYDIA SILD'a

mälestame kurbuses

ELLY TRUUSMAN
MAIMU ja WOLFRAM BRENDEL
KAREN ja IVAN FRANCIS

ARMAST

LYDIA SILD'a

mälestavad

EKATERINA RANNE
HELDI ja UNO RANNE
HILJA ja INNAR TEOSE

LAHKUS MEIE ARMAS

OLAV MERILO

surnud 29. juunil 1985 Portlandis, Oregonis

Mälestavad leinas

VIKTOR VAUS perekonnaga
INNAR TEOSE perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST ABIKAASAT,
ISA JA VANAISA

JOHANNES OINUS't

sündinud 30. märtsil 1909 Eestis
surnud 29. juunil 1985 Muskokas

mälestavad sügavas leinas

abikaasa ELLA
poeg ANTS perekonnaga Eestis

ARMAST SUGULAST

JOHANNES OINUS't

leinavad kurbuses

Kõik on kaduv —
mälestus püsib!

MAGDA KIVILO abikaasaga Torontos
AGNES KUSMA perekonnaga USA's

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

JOHANNES OINUS't

mälestavad sügavas leinas

JAAN ROHTLA
VEERA, ASI ja ALLY

ARMAST HEAD NAABRIT JA SÕPRA

JOHANNES OINUS't

mälestavad kurbuses

AINO KUKK
ALLAN KUKK
HENRIK KUKKUR perekonnaga
EDGAR ja SELMA NOORMÄGI
ALICE PAOMEES
HANS PIIRSALU perekonnaga
LEO PUURITS
HELJO ja VALDEK RAIEND
KUNO TAMBRE perekonnaga
MART TEDER perekonnaga

ARMAST SÕPRA

JOHANNES OINUS't

leinavad

SIRGI PALU abikaasaga
VERNER PETERSON abikaasaga
PETER PETERSON perekonnaga Ottawas
KARL PORMEISTER perekonnaga
THEODOR RATNIK abikaasaga

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

agr. JOHANNES OINUS't

mälestavad

HERMAN ALLIKSOO abikaasaga
FERDINAND KASE abikaasaga
EDUARD MAIDLA abikaasaga
ristipoeg MIHKEL MAIDLA perekonnaga
LEO SAAR abikaasaga
OSVALD SISASK

UINUS JÄÄDAVALT MEIE ARMAS VILISTLANE

agr. JOHANNES OINUS

* 30. III 1909
† 29. VI 1985

mälestab sügavas leinas

ÜS RAIMLA PERE

KAASVÕITLEJAT E.V. SÕJAVÄETEHNIKA KOOLIST

ltn. OSKAR RINNE't

mälestavad

R. HIIELO perekonnaga
A. HIMMA perekonnaga
V. SOOMET perekonnaga

OMA ARMAST VILISTLAST

Civ. Ing. OSKAR RINNE't

sündinud 20. novembril 1915 Eestis
surnud 8. juunil 1985 Stokholmis

mälestab sügavas leinas

KORP! FRATERNITAS ESTICA

LAHKUS OOTAMATULT IGAVESELE UNELE MEIE
ARMAS EMA, VANAEMA, ÕDE JA SUGULANE

LYDIA ORRO

sünd. Maurer
sündinud 7. IV 1916
surnud 30. V 1985 Võrus
maetud Hargla kalmistul

Sügavas leinas

Puhka rahus
Kodumaa mullas
mälestus sinust
jääb igavene

poeg PEETER perekonnaga Kodumaal
õde MARIE perekonnaga Kodumaal
õde SYLVIA abikaasaga Torontos
OMAKSED kodumaal

OMA AULIIGET
Kol.-ltn. KSD

AUGUST TOMANDER'i

VR I/3

mälestab leinas
EESTI OHVITSERIDE-
KOGU KANADAS

Kol.-ltn.
AUGUST TOMANDER'i

mälestab

Puhka rahus
ustav sõjamees
võõramaa mullas.

VICTOR MATHIESEN

KALLIST KÕRGEMA SÕJAKOOLI KAASLAST
KOLONEL-LEITNANT

AUGUST TOMANDER'i

VR I/3

leinavad kurbuses
AUGUST NÕMMIK perekonnaga
FERDINAND VÕSU perekonnaga

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

MeieElu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

ARMAST

LYDIA SILD'a

mälestavad

HELMI PAJUR
LEIDA ja AUGUST PAJUR
INGA, TARVO ja MARTIN TOOMES
MERIKE ja MART PÕLDMA
ENN ja ELLEN PAJUR perekonnaga
MAIE ja SILVER KASK perekonnaga

KALLIST LAPSEPÕLVESÕPRA

OLGA TIIDEMANN'i

sündinud 9. aprillil 1905 Eestis
surnud 27. juunil 1985 Melbourne'is, Austraalias

mälestavad

A. TÕNNISSON
A. WRIGGELSWORTH ja lapsed

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ◎ 489-8002

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont.
M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühap., 14. juulil JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul.

Pühap., 21. juulil VABAÕHU-JUMALATEENISTUS Jõekäärul, algusega kell 11 hommikul.

Pühap., 28. juulil JUMALATEENISTUS kell 7 õhtul.

ÕPETAJA SUVISED KÕNETUNNID (juulis ja augustis) neljapäeviti kell 6—8 õhtul ja pärast jumalateenistusi.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kell 10–4.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 14. juulil kell 11 hommikul. Teenib usuteaduse üliõpilane Ando Kass.

JUMALATEENISTUS 21. juulil, kell 11. hommikul.

Õp. E. Heinsoo on puhkusel 5. juulist – 4. augustini.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on juulikuul neljapäeva õhtuti kell 6–8; muul ajal telefoni teel 483-4103.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 13. juulil kell 9.30 h. HINGAMISPÄEVAKOOL. Kell 11.00 e.l. JUMALATEENISTUS, jutlus.

Teretulemast.

Eesti arst valvekorras

13. ja 14. juulil
dr. T. Maimets 469-1322
20. ja 21. juulil
dr. M. Leesment 921-7777
27. ja 28. juulil
dr. R. Pahapill 481-6834

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 14. juulil kell 11.00 KALMISTUPÜHA SUTTONI LINNAKALMISTUL. Laululehed.

Koguduse õpetaja on Seedrioru lastesuvekodus 6.—29. juulini, telefon (519) 846-9261.

ESIMENE EESTI EV. LUT. KOGUDUS HAMILTONIS
Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik
3 Mapleside Ave., Hamilton,
Ont. L8P 3Y4. — Tel: 527-0410
ja 483-2478

Pühapäeval, 14. juulil kell 12.00 PALVUS NOORTELE Seedrioru metsakirikus. Kell 17.00 õhtune JUMALATEENISTUS Hamiltoni kirikus.

Koguduse õpetaja viibib Seedrioru lastesuvekodus ajavahemikus 6.–29. juuli, telefon (519) 846-9261.

KÕNETUNNID Hamiltoni kiriklas endiselt esmaspäeviti kell 18.00—19.30.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Laupäeval, 13. juulil kell 4 p.l. VABAÕHU-JUMALATEENISTUS Royal Beach'is, Hõbe talus. Kõneleb Gustav Pitka, lauluettekanded.

Pühapäeval, 14. juulil kell 11.00 hommikul vabakirikute surnuaiapüha JUMALATEENISTUS York kalmistul, sekt. N. Kell 3 p.l. kirikus JUMALATEENISTUS. Kõneleb Gustav Pitka, lauluettekanded. (Buss Eesti Kodust kell 2.30 p.l.).

Kol.-ltn. August Tomander sängitati viimsele puhkepaigale York kalmistul. Sini-must-valge lipu ja lilledega kaetud puusärgi juures abikaasa Maria (istumas), poeg Toivo ja vend Leo. Pühakirja loeb õp. Udo Petersoo, T.E.V. Ühingu leinalooris lippu hoiab E. Hallas ja aumärkide patja Arvo Lehari. Foto — O. Haamer

Kol.-ltn. August Tomander saadeti viimsele teekonnale

Kol. -ltn. August Tomander asetati puhkama York'i kalmistule neljapäeval, 4. juulil helges päikesepaistes. Viimseks tervituseks ja jumalagajätuks langetati T.E.V. Ühingu lipp ning lauldi „Jumal, sull' ligemal' ihkab mu vaim . . .". Viimast pilku sini-must-valge lipu ja lilledega kaetud puusärgile heites lahkuti, et koguneda peiedeks „Eesti Kodu" seltskondlikku ruumi.

Leinateenistusel Vana-Andrese kirikus kolmapäeval, 3. juulil teenis õpetaja Udo Petersoo. Organistiks oli dr. Roman Toi. Auvalvet teostasid Toronto Eesti Võitlejate Ühingu liikmed leinalooris lipuga.

Järelhüüdes aupeakonsul Ilmar Heinsoo iseloomustas lahkunut kui selgepilgulise maailmavaatega kaasmaalast, kes võidelnud ohvitserina kolmes sõjas. Eesti Vabariigi poolt vääristati ta teeneid Vabadusristiga ja autasumaaga.

Toronto Eesti Võitlejate Ühingu nimel ütles järelhüüde ja avaldas leinajatele kaastunnet Ülo Tamre. Kadunu oli T.E.V. Ühingu asutajaliige ja esimene esimees.

Eesti Ohvitseride Kogu Kanadas nimel ütles järelhüüde Ralf Viksten, avaldades kaastunnet kadunu lesele, pojale ja vennale.

„Eesti Kodu" kaaselanike nimel ütles järelhüüde õpetaja E. Heinsoo ja Vana-Andrese Koguduse nimel nõukogu liige Ilmar Lepik.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

NÄDALA RISTSÕNAD

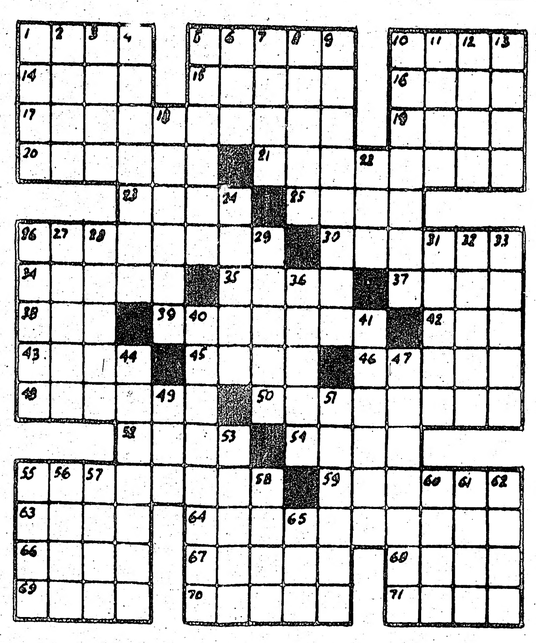

PÕIKI: 1. See põletab puutudes. 5. ..... Waltari — maailmakuulsa Soome kirjaniku eesnimi. 10. Üks põlluviljadest — saadus maitseb hästi hobustele. 14. Midagi pakkuda või ulatada. 15. Väga vähe vastupidavad. 16. .... küla — koht Saaremaal Sõrve poolsaare kaelaosas. 17. Meriröövlite poolt (või sõjas vaenlase) laeva üle võtma. 19. Skandinaavia mehenimi. 20. Kallistada, kaisutada. 21. Lühikesi märkusi, sobivaid ja kiireid vastuseid. 23. On mardisandil näo ees. 25. parem. 26. Ennem Austria ja Ungari alla kuulunud Jugoslaavia lääneosa. 30. Demokraatias on see mõõduandev. 34 Abistan. 35. Märt .... — endine eesti kuulus helilooja. 37. Üks Eesti õllevabrikuid. 38. Ingliskeelne hüüdsõna õe kohta. 39. Kenadel. 42. Söögitahtmine. 43. Emane lambatall. 45. Sisselõigatud soon, süvend. 46. Mateerias. 48. Surnute asupaik vanas Eesti rahvausundis. 50. Lora ajada. 52. See on peaaegu kõigil soomlastel olemas. 54. Kehaala võõkohast allpool. 55. Keerutatud ese. 59. Midagi erilist, peaagu uskumatu. 63. Kiri Jeesuse ristil — sõnasõnalises tõlkes ladina keelest: Jeesus Natsareetlane, kuningas juudarahval. 64. Kuulus mehenimi: on vürstidel, kuningatel, keisritel ja paavstidel. 66. Tee lihavõttemune värvilisteks. 67. Närin kuiva toitu. 68. Lühend teadusliku doktorikraadi taotlejast — vanemas kirjaviisis. 69. Tal oli. 70. Aita. 71. See pole lubadusest ega antud sõnast kinni pidanud.

PÜSTI: 1. Vedel, vesine toit. 2. Rohkem. 3. Linn Hollandis — tuntud oma punase koorega peakujulise juustu tõttu. 4. Üks väga endisaegseid pinnamõõte (umbes 150 ruutmeetrit). 5. Sellist asja ei taheta osta, teatud määral katkist. 6. Eraldunud, lahti tulnud asi. 7. Kulunud õhuke kalts või räbal. 8. Nikerkivi — kõrgkujuliste lõikekujudega kaunistatud kalliskivi. 9. On mingi seadme kasutusala laiendamiseks. 10. Puhtaks tegemas, harimas. 11. Tähendab sõna eesliitena millegi vastu või vastandit. 12. Osa korterist. 13. Talvist veosõidukit. 18. Hästi põlevat gaasi. 22. Ameerika mehe hüüdnimi. 24. Tirin, tõmban. 26. Puhas ülejääk mingis äris. 27. Korrapärasesse hunnikusse. 28. Katsun midagi leida. 29. Omaaegne „Estonias" lavastatud operett „Haljal . . .". 31 söögilaual tühja viinapudeliga peeneks. Siis aeti kogu värk hunnikusse ja see oli suur kui sipelgapesa.

„Proovime, kas põleb ka," ütles Härjatalli Uugu.

„Pane natuke pliidiraualе," soovitasin.

„Mis asja!" ütles Uugu sõjakalt. Ja pistis põleva tiku meie ühistoodangusse. Ta ajas nina õige ligi, sest ta oli lühikese nägemisega.

Käis kerge särin ja järsku käis leek lakke ning kogu osmik oli suitsu ja „kanget veevlihaisu" täis nii nagu see seisab vana Pühakirjas. Harisin naela otsast vana pihtkasuka ja lämmatasin tule. Uugul oli kohe laul lahti ning ta puges voodisse, kuna oli saanud paar tükikest põlevat väävlit silmnäkku. Ma kadusin kiiresti koju.

Õhtul oli naabriperenaine Viise suure jooksuga ja veel suurema kisaga mu isa jutul. Ta kädistas nagu pesalt pelutatud pasknäär:

„Kuule sa Väljaotsa vanamees. Su poiss tassib meile siili salpeetrid ja tegi meil püssirohtu. Nüüd on Uugul silmad lõhki, tuba suitsu täis ja poiss väriseb teki all. Anna oma jäärale siinsamas hea keretäis, et kuhe mälestab!"

Isa, kes oli Viisega veidi pahukses, küsis:

„Kas minu poiss tegi selle püssirohu üksi?"

„Ei, Uugu vist oli abiks."

„Siis too oma hellitatud ariskas seie ja mina kütan mõlemal tagapooled põlema. On nagu üks saunakütmine."

Viise unustas suu ehmatusest lahti. Uugu naha parkimine ei tulnud tema juures ka kõige sügavamas unes kõne alla. Ta haris oma seelikusaba näppu ja lonkis löödud eidena koju poole. Kui oli väljaspool isa haardeulatust, tõstis seeliku ja näitas midagi ebatsensuurset, nagu seda naised põlastuse märgiks ikka tegid.

Isa sülitas ja ütles põlglikult:

„Sie vanamuar on vist segasest läind."

Mul jäi seekord nahatäis saamata. *Aga meie mänguringis olid* sussikulood läbi. Härjatalli söögilaual tähistasid söestunud lohud veel kaua aastaid seda ebaõnnestunud eksperimenti.

Nihitsa veste

Sussikulood

Poisikestel on millegipärast nõrkus relvade vastu. On see ürgne küti- või sõjameheveri, seda ei tea öelda. Aga meiekandi karja- ja koolipoistel oli peaaegu kõigil sussik kodus või koguni koolis kaasas. Paar poissi olid nii kannatamatud, et tegid koolis tunni ajal pingi all käraka ära. Loomulikult järgnes sellele tuleriista konfiskeerimine ja vastav märkus elukommetesse.

Susspüssid või rahvakeeles sussikud meisterdasid poisid ise. Tükk toru, viiliga sälk sisse, puust käepide ja vägev vaenuriist oligi valmis. Osavate kätega poisid tegid koguni neljaraudseid, millega oma jutu järgi käidi tedrejahil. Loomulikult ilma tulemusteta, sest ega teder nii loll ka pole, et hakkab ootama, mil poisike oma sõjariistale tule sisse saab.

Ma ise olen lapsest peale kahe vasaku käega vend olnud, mistõttu minust ei võrsunud ka väärikat sussikütti. Korraks katsetasin ka vene püssi padrunist ühe laskeriista teha. Viilisin padrunile sälgu küljele, kinnitasin toru „kalantskinööriga" käepidemele, toppisin rauda tikuväävleid, paberist tropp ette, paar kõva hernest kuulideks ja ilmkärakas võis lajatada. Väike pauk käis küll, aga padrunist „vintraud" kargas mulle peaaegu silmnäkku. Sellest peale oli mul sussikust isu kadunud.

Aga naabripoistel olid vägevad vaenuriistad karjas kaasas. Häda oli ainult püssirohu saamisega. Kodust võis hädapärast paar toosi tikke nohistada, aga kui tikutrust tõi tikkude asemel välgumihklid, oli tikuväävleid kunst saada kui karjapoisil polnud sentigi taskus.

Mu mängukaaslaseks oli Härjatalli poiss Uugu. Ta oli uurija vend ning tarkadest raamatutest lugenud, et püssirohtu võib valmistada salpeetrist, söest ja väävlist. Seetõttu ta otsustas laskemoonapuuduse omal jõul lahendada. Pliidi all oli kustunud süsi küllalt, mesilaste surmamiseks oli kollast väävlit ja meil oli kodus väetiseks tshiili salpeetrit. Ühel päeval, mil naabrirahvas oli linnas, algas nende köögis vägev eksperiment. Koostisosad, minu poolt vinnatud salpeeter, Uugu väävel ja süsi, rulliti

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

KUHU MINNA?

◎ Laup., august 3.—10. Sportlaager '85 Jõekäärul.

◎ Laup., 10. augustil Harjumaalaste Koondise Lauritsapäev Jõekäärul.

Üks Ameerika osariike, ka hea nimi või kuulsus. 32. Need on sissetulemiseks ja väljaminemiseks. 33. ..... määre — on suure tähtsusega heaks libisemiseks. 36. Nimi piiblist: Moosese vend — teatud kepi omanik. 40. Lõõga panema. 41. Laotuma, laiusse ulatuma. 44. Ootamatu isemeelne tuju. 47. Ainult enese. 49. Kont. 51. Endine eestlasest rändur, kirjanik ja poliitik. 53. Tasandav, siledaks tegev. 55. Üks meetrimõõdustiku kaaluühikuid. 56. Rohkem. 57. Mehe hüüdnimi. 58. Segamini. 60. Rannarahva üks väetisaineid. 61. Üks endisi Eesti rahaühikuid. 62. Sama mis 6 püsti — osastavas käändes (mida?). 65. ...-Kat — ühe siinse kontinendi vahvelšokolaadi nimi.

EELMISE NÄDALA RISTSÕNA LAHENDUS

PÕIKI: 1. Osa. 4. Tee. 7. Saiakang. 10. Prao. 12. Ae. 13. Taar. 16. Aav. 17. Adru. 19. Soo. 20. Tt. 21. Luuake. 23. V.A. 24. Saal. 26. Laima. 28. Aurik. 30. Alul. 31. On. 32. A. Kuuse. 34. Ga. 36. Mil. 38. Umbe. 39. Sul. 40. Akel. 42. Ii. 43. East. 44. Plõnnima. 47. Elu. 48. Ian.

PÜSTI: 1. Osav. 2. Sao. 3. Ai. 4. Ta. 5. Ent. 6. Egas. 9. Keral. 10. Pat. 11. Ratsanik. 14. Aovalgus. 15. Roa. 17. Auliku. 18. Ukaase. 21. Lara. 22. Eile. 25. Au. 27. Mu. 29. Kumin. 31. Oma. 33. Ubin. 35. Alt. 37. Lepe. 39. Saan. 41. Lll. 43. Ema. 45. Õu. 46. Ii.

Peatoimetaja Juhan Kokla kahekordne juubel

„Eesti Päevalehe" peatoimetaja Juhan Kokla tähistas Stockholmis kahekordset juubelit. 1. juulil sai ta 70 a. vanaks ja samal ajal võib vaadata tagasi 50-aastasele tegevusele ajakirjanikuna.

Lehemehena ta alustas 1935. a. oma kodulinnas Haapsalus „Lääne Elu" juures, kust siirdus pealinna „Vaba Maa" toimetusse. 1941. a. ta rakendus „Postimehe" juures Tallinnas.

Põgenikuna Rootsis oli „Stockholm-Tidningen Eestlastele" toimetuseliige ja 1950.—1959. aastani peatoimetaja kuni lehe ilmumise lõpetamiseni. Tema algatusel alustas ilmumist uus väljaanne „Eskilstuna-Kurireni" juures „Eesti Päevaleht", mis muutus iseseisvaks 1970. a. Eesti Päevaleht Förlags AB asutamisega.

Oma kutseala organisatsioonides on Juhan Kokla Vabade Eesti Ajakirjanike Ühingu esimees, Euroopa Eksiilajakirjanike Liidu viitsepresident ja Rootsi Ajakirjanike Liidu liige. Ühiskondlikul alal on tegev skautluses ja kultuuriorganisatsioonides.

Kolleegid, kes istunud koos Juhan Koklaga toimetuslaudade taga või võistlejatena naaberlehtede juures, hindavad teda kui võimekat ja korrektset professionaali.

Parimad soovid juubelite puhul, eriti „Meie Elu" toimetuselt sõbralikku koostööd meenutades.

HEINO REBANE